

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2017-04-13
meddelad i
Växjö

Mål nr M 2092-16

KLAGANDE

Lyckeby Starch AB
Degebergavägen 60-20
291 91 Kristianstad

MOTPART

1. Länsstyrelsen i Blekinge län
371 86 Karlskrona

2. Länsstyrelsen i Skåne län
205 15 Malmö

3. Miljöförbundet Blekinge Väst
294 80 Sölvesborg

4. Sölvesborgs Energi och Vatten AB
294 80 Sölvesborg

ÖVERKLAGAT BESLUT

Miljöprövningsdelegationens vid Länsstyrelsen i Skåne län beslut 2016-03-31 i ärende nr 551-27259-2014, se bilaga 1

SAKEN

Tillstånd till fortsatt och utökad verksamhet omfattande framställning av stärkelse och biprodukter vid Listers Stärkelsefabrik i Sölvesborgs kommun

DOMSLUT

Mark och miljödomstolen upphäver villkor 13.

Mark- och miljödomstolen förordnar att villkor 4, 5, 9, 10 och 12 samt U1 ska ha följande lydelse

4. Utsläppet av kväveoxider från förbränningspannor som eldas med gasol får som dygnsmedelvärde maximalt uppgå till 250 mg NO_x (räknat som NO₂) per m³ normal torr gas vid 3 % O₂ i befintliga pannor samt 200 mg NO_x (räknat som NO₂) per m³ normal torr gas vid 3 % O₂ i nya pannor.

Dok.Id 379849

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 130 E-post: mmd.vaxjo@dom.se www.vaxjotingsratt.domstol.se	0470-560 125	måndag – fredag 08:00-16:00

Begränsningsvärdet ska kontrolleras minst en gång per år genom metod som fastställs i kontrollprogrammet. Medelvärde av de vid mättillfället genomförda mätningarna ska avses utgöra dygnsmedelvärde.

Mark- och miljödomstolen överlåter åt tillsynsmyndigheten att vid behov föreskriva vilka villkor för NO_x som behövs för förbränning av andra bränsleslag än gasol.

5. Ljud från verksamheten, inklusive transporter inom verksamhetsområde, får inte ge upphov till högre ekvivalenta ljudnivåer utomhus vid bostäder än:

Dagtid 07.00-18.00, 50 dB(A)

Nattetid samtliga nätter 22.00-07.00, 40 dB(A)

Övrig tid 18.00-22.00, 45 dB(A)

Momentana ljud nattetid får inte överskrida 55 dB(A)

Villkoret för ljud från verksamheten ska innehållas senast ett år efter att tillståndet tagits i anspråk. Fram till dess gäller följande högsta ekvivalenta ljudnivå utomhus vid bostäder:

Dagtid 07.00-18.00, 60 dB(A)

Nattetid samtliga nätter 22.00-07.00, 50 dB(A)

Övrig tid 18.00-22.00, 55 dB(A)

Momentana ljud nattetid får inte överskrida 55 dB(A)

De angivna värdena ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar eller immissionsmätningar. Ekvivalentvärdena ska beräknas för faktiskt drifttid under tidsperioder som anges ovan, dock minst en timme. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ändrade ljudnivåer eller när tillsynsmyndigheten så kräver, dock minst var tredje år.

9. Spridning av näringsfattigt processvatten samt condensat ska ske enligt upprättad gödslingsplan baserat på en genomsnittlig giva på hela spridningsarealen under en löpande femårsperiod där totala tillförseln av näringsämnen är grundad på aktuell markkarta och växternas eller grödornas behov. Tillförseln av fosfor får under den löpande femårsperioden inte överstiga bortförseln av fosfor via skörd. Markkartering av hela spridningsarealen ska ske minst en gång var tionde år.

Villkoret ska uppfyllas senast 3 år efter det att tillståndet har tagits i anspråk.

10. Spridning av processvatten och tvättvatten får endast ske under perioder då biologisk aktivitet finns i marken. Spridning får inte ske på vattenmättad, översvämmad, snötäckt eller frusen mark.

Villkoret ska vara uppfyllt senast tre år efter det att tillståndet tagits i anspråk. Fram till dess ska gälla att givan vid spridning av processvatten och tvättvatten får uppgå till högst 50 mm/år.

12. Innehållet av växtnäring (kväve och fosfor) ska bestämmas genom analys. Aktuellt analysresultat och beräkning av näringsbalans ska användas som underlag vid spridning av processvatten och tvättvatten. Journal ska föras avseende spridning av processvatten och tvättvatten och omfatta uppgifter om tillförd mängd, tidpunkt, skifte och typ av gröda.

- U1. Bolaget ska under prøvotiden genomföra följande utredningar.

Optimera driften av filterbädden genom att bl.a. undersöka vilka grödor i processen som ger olika föroreningshalter, hur länge condensatet ska lagras, belastning av filterbädden etc. för att uppnå ett reningsresultat motsvarande utsläpp efter filterbädden på 10 – 20 mg/l BOD₇.

Utredningar och förslag till slutliga villkor ska lämnas till Länsstyrelsens, Miljöprövningsdelegationen, senast 2,5 år efter det att tillståndet har tagits i anspråk.

Under prövotiden och intill dess annat beslutats ska följande provisoriska föreskrifter gälla.

P1. Kondensatet från indunstningsanläggningen ska renas i filterbädd. Halterna i utgående vatten och filterbädd får som riktvärde maximalt uppgå till 30 mg/l BOD₇ som medelvärde över den period som filterbädden är i drift under ett kalenderår. Mätning ska ske flödesproportionellt i en punkt strax efter filterbädden. Provtagning ska ske minst varannan vecka då anläggningen är i drift. Medelvärdet beräknas för det antal månader som filterbädden är i drift under ett kalenderhalvår.

BAKGRUND

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Skåne län (MPD) meddelade i beslut den 31 mars 2016 Lyckeby Starch AB (bolaget) tillstånd enligt miljöbalken till fortsatt och utökad verksamhet omfattande tillverkning av 32 000 ton stärkelse och därav möjliga mängder biprodukter vid förädling av de uppkomna sidoströmmarna vid Listers Stärkelsefabrik i Sölvesborgs kommun. Tillståndet förenades med 18 villkor samt provotid avseende frågan om vilka slutliga villkor som ska gälla för utsläpp av BOD₇ från filterbädden. Under provotiden gäller ett utredningsvillkor (U1) och med tillhörande provisoriskt villkor (P1).

Lyckeby Starch AB har överklagat miljöprövningsdelegationens beslut vad gäller villkor 4, 5, 9, 10, 12, 13 och U1.

YRKANDEN M.M.

Lyckeby Starch AB har yrkat att mark- och miljödomstolen, med ändring av miljöprövningsdelegationens beslut, upphäver villkor 13 samt förordnar att övriga överklagade villkor får följande lydelse:

Villkor 4

Utsläppet av kväveoxider från förbränningspannor som eldas med gasol får som dygnsmedelvärde maximalt uppgå till 250 mg NO_x (räknat som NO₂) per m³ normal torr gas vid 3 % O₂ i befintliga pannor samt 200 mg NO_x (räknat som NO₂) per m³ normal torr gas vid 3 % O₂ i nya pannor.

Begränsningsvärdet ska kontrolleras minst en gång per år genom metod som fastställs i kontrollprogrammet. Medelvärdet av de vid mättillfället genomförda mätningarna ska anses utgöra ett dygnsmedelvärde.

Delegering till beslutsmyndigheten

Mark- och miljödomstolen överlåter åt tillsynsmyndigheten att vid behov föreskriva vilka villkor som ska gälla för förbränningsanläggningar för andra bränsleslag än gasol.

Villor 5

Ljud från verksamheten, inklusive transporter inom verksamhetsområdet, får inte ge upphov till högre ekvivalenta ljudnivåer utomhus vid bostäder än:

Dagtid 07.00 – 18.00, 50 dB(A)

Nattetid samtliga nätter 22.00 – 07.00, 40 dB(A)

Övrig tid, 18.00 – 22.00, 45 dB(A)

Momentana ljud nattetid får inte överskrida 55 dB(A)

Villkoret för ljud från verksamheten ska innehållas senast 1 år efter det att tillståndet tagits i anspråk. Fram till dess gäller följande högsta ekvivalenta ljudnivå utomhus vid bostäder:

Dagtid 07.00 – 18.00, 60 dB(A)

Nattetid samtliga nätter 22.00 – 07.00, 50 dB(A)

Övrig tid, 18.00 – 22.00, 55 dB(A)

Momentana ljud nattetid får inte överskrida 55 dB(A)

De angivna värdena ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar eller immissionsmätningar. Ekvivalentvärdena ska beräknas för faktisk drifttid under tidsperioder som anges ovan dock minst en timme. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ändrade ljudnivåer eller när tillsynsmyndigheten så kräver, dock minst vart tredje år.

Villkor 9

Spridning av processvatten och tvättvatten ska ske enligt upprättad gödslingsplan baserat på en genomsnittlig giva på hela spridningsarealen under en löpande femårsperiod där den totala tillförseln av näringsämnen är grundad på aktuell markkarta och växternas eller grödornas behov. Tillförseln av fosfor får under den

löpande femårsperioden inte överstiga bortförsel av fosfor via skörd. Markkartering av hela spridningsarealen ska ske minst en gång var tionde år. Villkoret ska uppfyllas senast 3 år efter att tillståndet har tagits i anspråk.

Villkor 10

Spridning av processvatten och tvättvatten får endast ske under perioder då biologisk aktivitet finns i marken. Spridning får inte ske på vattenmättad, översvämmad, snötäckt eller frusen mark. Villkoret ska vara uppfyllt senast 3 år efter att tillståndet har tagits i anspråk. Fram till dess ska gälla att givan vid spridning av processvatten och tvättvatten får uppgå till högst 50 mm/år.

Villkor 12

Innehållet av växtnäring (kväve och fosfor) ska bestämmas genom analys.

Aktuell analys eller näringsbalans ska användas som underlag vid spridning av processvatten och tvättvatten. Journal ska föras avseende spridning av processvatten och tvättvatten och omfatta uppgifter om tillförd mängd, tidpunkt, skifte och typ av gröda.

Prövotid och provisoriskt villkor om kondensat

Bolaget yrkar att prövotidsutredningen ska utformas enligt följande:

U1. Optimera driften av filterbädden genom att bl.a. undersöka vilka grödor i processen som ger olika föroreningshalter, hur länge kondensatet ska lagras, belastningen av filterbädden etc. för att uppnå ett reningsresultat motsvarande utsläpp efter filterbädden på 10 – 20 mg/l BOD₇.

Utredningar och förslag till slutliga villkor ska lämnas till Länsstyrelsen, Miljöprövningsdelegationen, senast 2,5 år efter att indunstningsanläggningen tagits i drift. Under prövotiden och intill dess annat beslutats ska följande provisoriska föreskrifter gälla.

P1. Kondensatet från indunstningsanläggningen ska renas i filterbädd. Halterna i utgående vatten och filterbädd får som riktvärde maximalt uppgå till 30 mg/l BOD₇ som medelvärde över den period som filterbädden är i drift under ett kalenderår. Mätning ska ske flödesproportionellt i en punkt strax efter filterbädden. Provtagning ska ske minst varannan vecka då anläggningen är i drift. Medelvärdet beräknas för det antal månader som filterbädden är i drift under ett kalenderhalvår.

Som grund för yrkandet har bolaget anfört i huvudsak följande.

Villkor 4 – utsläpp från pannor

Bolaget eldar i dagsläget förbränningspannor med gasol. Det pågår en undersökning av övergång till alternativa bränslen som ett led i att minska användningen av fossila bränslen. Pannorna kommer att förberedas för att möjliggöra konvertering till andra bränslen. Det som för närvarande är mest aktuellt är användning av s.k. bioolja. Beslut om alternativ har emellertid inte fattats.

Villkoret i dess nuvarande utformning innebär att begränsningarna gäller oavsett bränsleslag. Bedömningen är att dessa villkor inte kan klaras vid en övergång till biobränslen. För att kunna klara en övergång till biobränslen anser bolaget att villkoret ska utformas så att de i villkoret satta nivåerna gäller för gasol i linje med vad som anges i Direktiv 2015/2193 av den 25 november 2015 om begränsning av utsläpp till luften av vissa föroreningar från medelstora förbränningsanläggningar. Bolaget föreslår vidare att mark- och miljödomstolen delegerar åt tillsynsmyndigheten att föreskriva vilka villkor som ska gälla för andra bränsleslag.

Villkor 5 – buller

Det meddelade bullervillkoret innebär en mycket kraftig skärpning jämfört med de villkor som gäller för den nuvarande verksamheten. För att klara 40 dB(A) nattetid krävs både åtgärder och vissa inskränkningar i verksamheten. Utformningen innebär även att bullernivån under dagtid på helgen begränsas till 45 dB(A) inklusive

transporter. Denna begränsning är en sänkning med mer än 15 dB(A) jämfört med nuvarande villkor.

En viktig förutsättning är att produktionen kan bedrivas kontinuerligt under kampanjen, d.v.s. dygnet runt inklusive helger. Eftersom råvaran har begränsad lagringsbeständighet är den inte heller lämplig att lagra under längre tid. Att utöka lagringskapaciteten bedöms därför inte vara ett alternativ.

Produktionen styrs så att transporter och intag av råvara sker under dagtid, vilket är den minst störningskänsliga perioden. Övrig utrustning är i drift dygnet runt. Med begränsningen som anges i villkoret kan transporter inte tas emot under helger och verksamheten kan då inte heller vara i drift. Villkoret är i detta avseende en mycket allvarlig inskränkning och innebär att produktionen inte kan bedrivas på ett sätt som är nödvändigt. Redan en sänkning från dagens begränsning till 50 dB(A) dagtid är en väsentlig skärpning.

Verksamheten bedrivs endast under en kortare tid av året, vilket innebär att bullret är väl avgränsat i tid. Det har i ärendet inte heller framförts några klagomål på buller från närboende beträffande transporter.

Närmaste bostäder är belägna nära anläggningen och mycket nära in- och utfarten till området. Skälet till att bolaget inte kan klara 45 dB(A) dagtid under helgen är transportererna, framförallt in- och uttransporterna från området. Bolaget har i datorprogram låtit simulera bullernivån vid tänkbara åtgärder. Beräkningar visar att avskärmning med bullerplank kan ge effekt vid infarten, men att det vid utfarten, den del som ligger närmast samhället, inte skulle ge tillräcklig effekt. Ett bullerplank måste självfallet ha en öppning vid utfarten, vilket innebär att buller inte stoppas på denna yta, utan sprids mot kontrollpunkten. Det är också troligt att Trafikverket skulle ha synpunkter av trafiksäkerhetsskäl på att uppföra större bullerplank precis vid in- och utfarter.

Det är inte heller möjligt att vidta åtgärder på källan (fordonen) för att begränsa bullret, eftersom bolaget inte har någon rådighet över fordonen.

Det bedöms därför inte vara tekniskt möjligt att begränsa bullret på ett sådant sätt att 45 dB(A) inklusive transporter klaras under dagtid på helger.

Bolaget är beredda att vidta de åtgärder som krävs för att klara 40 dB(A) nattetid, men det är mycket angeläget att villkoret beträffande helger ändras så att buller under dagtid får uppgå till högst 50 dB(A) inklusive transporter.

Villkor 9, 10, 12 och 13 – fruktsaft och koncentrerad fruktsaft

I Jordbruksverkets föreskrifter, SJVFS 2004:62 med ändringar, finns en tydlig skrivning om fruktsaft från stärkelsestillverkningen där det bl.a. framgår att det fram till och med 2015 har funnits undantag för denna spridning. Användaren omfattas således av Jordbruksverkets spridningsregler vid spridning av såväl fruktsaft som fruktsaftkoncentrat.

Vid anläggningen uppkommer fruktsaft. Genom indunstningsanläggningen kommer det att ske en uppkoncentrering av fruktsaften som uppkommer i produktionen till en produkt som bolaget benämner Lyckeby Organic. Lyckeby Organic, liksom icke-koncentrerad fruktsaft, säljs som gödningsmedel på den öppna marknaden. Hur produkten hanteras efter försäljningen har bolaget varken faktisk eller rättslig rådighet över. Hanteringen av produkten kan jämföras med andra gödningsmedel som finns till försäljning.

Bolaget sprider inget näringsrikt processvatten (fruktsaft) eller koncentrerad fruktsaft i egen regi, utan hela mängden säljs externt.

Bolaget menar att det är en missuppfattning kring produkten Lyckeby Organic och dess hantering som gör att denna regleras i villkor, eftersom detta är en gödningsprodukt som kan jämföras med andra typer av gödningsprodukter.

Mot bakgrund av att spridningen regleras i Jordbruksverkets föreskrift och att bolaget inte har rådighet över spridningen anser bolaget att begreppet *gödningsmedel (fruktsaft, koncentrerad fruktsaft)* ska strykas i villkoren 9, 10 och 12.

Villkor 13 reglerar enbart spridning av gödningsmedel. I enlighet med vad som anges ovan sprider bolaget inte något gödningsmedel. Av denna anledning anser bolaget att villkor 13 ska strykas helt.

Villkor 9 och 10 – hantering av processvatten

Kraven i villkor 9 och 10 är helt skilda från nuvarande villkor och hantering. Detta ställer nya och långtgående krav på verksamheten. Bolaget motsätter sig inte att göra förändringar av hanteringen, men behöver tid på sig för anpassning till de nya förutsättningarna.

Spridningen av processvatten och tvättvatten (tidigare benämnt frukt- och tvättvatten) har i tidigare tillståndsbeslut reglerats i ett villkor samt hänvisning till ytterligare villkor. Den tidigare villkorsformuleringen som har gällt frukt- och tvättvatten har haft följande lydelse:

B. Spridning av frukt- och tvättvatten genom bevattning ska i tillämpliga delar ske enligt de föreskrifter som meddelats under punkt A. Dock får givan vara höst 50 mm/år.

Det har således varken funnits krav på gödningsplan eller tillförsel av fosfor i förhållande till bortförsel. Det har inte heller funnits några restriktioner i tid när detta har fått spridas (vattnas) ut.

Processvattnet och tvättvattnet (frukt- och tvättvattnet) bevattnas ut på jordbruksmark runt anläggningen. Spridningen sker genom ett omfattande nät av bevattningsledningar som bolaget byggt runt anläggningen för att uppfylla de regler som tidigare gällt för verksamheten.

I villkor 9 anges bl.a. att det ska upprättas en gödslingsplan för process- och tvättvatten och att tillförseln av fosfor inte får överstiga bortförseln av fosfor via skörd.

Bolaget har inlett en analys av kravet men har i nuläget inte full överblick av konsekvenserna av villkoret. Skälet är att det krävs ett omfattande dataunderlag och arbete med kartläggning av mark. Detta underlag har bolaget inte sedan tidigare, eftersom det inte funnits ett sådant krav. Resultatet av kartläggning behövs för att klarlägga nödvändiga åtgärder av kravet kring tillförsel och bortförsel av fosfor. Konsekvensen kan bli att det krävs mycket långtgående åtgärder. Det kan innebära att nya, väsentligt större arealer samt mark på större avstånd från anläggningen behöver användas, vilket medför mycket omfattande åtgärder och kostnader. Det kan även innebära att vattnet behöver renas, vilket bl.a. medför framtagande av process och eventuellt erforderliga tillstånd.

När det gäller begränsningen i tid av spridning av processvattnet och tvättvattnet (villkor 10) innebär det mycket stora förändringar i hanteringssätt jämfört med det som hittills har gällt för verksamheten. I enlighet med det tidigare villkoret har bevattningen skett kontinuerligt under produktionsperioden och det har inte funnits krav på lagringskapacitet för detta vatten.

Innebörden av det nya villkoret är att *mycket stora volymer* process- och tvättvatten måste lagras i spridningsområdet. I praktiken innebär det att ett betydande antal lagringsbassänger måste uppföras. Till detta kommer många andra frågeställningar, t.ex. hur detta vatten påverkas av lagring beträffande jäsning och risk för luktolägenheter, eller om vattnet måste behandlas (renas). Andra aspekter är att bassängerna tar betydande markområden i anspråk och med eventuellt tillkommande krav.

Såväl att utreda som att vidta åtgärder för att klara dessa villkor kräver tid och innebär stora investeringar. Bolaget har inga möjligheter att i nuläget uppfylla

kravet utan måste få tid på sig att utreda möjliga och lämpliga hanteringssätt för de stora vattenvolymer som uppkommer, inklusive de kompletterande frågeställningar som följer. Bolaget är berett att bygga ut lagringskapacitet för att lagra nödvändiga volymer successivt efter behovet för att uppfylla villkoret.

För såväl villkor 9 som villkor 10 kan även ytterligare åtgärder bli nödvändiga, exempelvis rening. Både uppförande och eventuellt andra åtgärder kan medföra tillkommande krav enligt såväl miljöbalken som annan lagstiftning.

Bolaget accepterar innebörden av villkoren, men behöver tid för anpassningen, inklusive att inhämta eventuellt erforderliga tillstånd. Bolaget är berett att uppfylla villkor 9 respektive 10 senast inom tre år, vilket motsvarar en driftstid på ca ett år, efter att tillståndet tagits i anspråk. I nuläget används potatis som råvara, vilket gör att produktionen som pågår är begränsad till ca 4 månader per år.

Tills det nya villkoret börjar gälla anser bolaget att det tidigare villkoret angående process- och tvättvatten ska gälla.

Uppskjuten fråga – kondensat

Den nuvarande formuleringen innebär att provotiden börjar redan när tillståndet tas i anspråk och inte när industningsanläggningen tas i drift.

Bolaget har redogjort för att en provotid behövs eftersom tekniken inte är beprövad för denna typ av kondensat, underlaget grundar sig på teoretiska beräkningar och att man behöver tid för att optimera funktionen av bäddarna.

Anläggningen drivs kampanjvis, för närvarande ca 3 månader per år. Att redovisningen ska lämnas in senast två år efter det att tillståndet har tagits i anspråk innebär i praktiken endast tre månaders driftstid (en kampanj) eftersom industningsanläggningen inte kommer kunna tas i drift förrän tidigast 2017. Detta är otillräckligt för att ta fram ett tillförlitligt underlag.

Bolaget anser att det behövs drift under minst två kampanjer från det att industriansläggningsanläggningen tas i drift för att få ett tillförlitligt underlag. Prövotiden bör därför ändras så att utredning och förslag till slutliga villkor ska lämnas in senast 2,5 år efter det att industrian tagits i drift.

Miljöförbundet Blekinge väst och Sölvesborg energi har medgett det som yrkas.

Länsstyrelsen i Blekinge län har beretts tillfälle att yttra sig över Lyckeby Starch AB:s överklagande.

Länsstyrelsen i Skåne län har yttrat sig i huvudsak enligt följande.

Villkor 4

Länsstyrelsen har ingen erinran gällande bolagets yrkande ändring av villkor 4 och en ytterligare delegation till tillsynsmyndigheten som bolaget har föreslagit. Det är dock en förutsättning att mark- och miljödomstolen i överlåtelsevillkor föreskriver vilka villkor som ska gälla för andra bränsleslag än gasol, så som bolaget har föreslagit, om en ändring av villkor görs enligt bolagets yrkande.

Villkor 5

Länsstyrelsen motsätter sig bolagets yrkande om ändring av villkor 5. Det är viktigt att störningarna från verksamheten inte ökar jämfört med dagens situation.

Trafikverket har i yttrande bl.a. påtalat att transporter enkom bör förläggas till dagtid. Miljöprövningsdelegationen har efter vad som framförts i ärendet och med anledning av verksamhetens lokalisering i närheten av bebyggelse ansett att det är rimligt att reglera verksamhetens in- och uttransporter på så sätt att de i största möjliga mån ska förläggas måndag till fredag under dagtid kl. 17.00-18.00.

Dessutom ska bolaget ständigt arbeta för att minska transporter under övrig tid och transporter som förekommer under övrig tid ska redovisas i den årliga miljörapporten, vilket har föreskrivits i villkor 6.

Länsstyrelsen i Blekinge har föreslagit att det ska finnas ett gemensamt villkor gällande ljud från aktuell verksamhet och den intilliggande modifieringsanläggningen. Bolaget har dock inte velat ha ett sådant villkor och miljöprövningsdelegationen har bedömt att en sådan lösning inte är genomförbar. Eftersom numera även buller från trafiken inom verksamheten betraktas som industribuller så ska det ingå och regleras i villkoret.

Länsstyrelsen vidhåller att ljud från verksamheten ska regleras i enlighet med nyare praxis då bolaget söker ett nytt tillstånd och dessutom ska öka produktionen.

Villkor 9

Länsstyrelsen bedömer att det inte finns några skäl till att ta bort formuleringen ”*gödselmedel (fruktsaft, koncentrerad fruktsamt)*” ur villkoret. Villkoret omfattar endast bolagets marker som de har rådighet över. Av ansökan framgår inte tydligt att bolaget inte sprider fruktsaft och/eller koncentrerad fruktsaft på sina egna marker. Sådan spridning har skett tidigare. Om ingen fruktsaft, koncentrerad fruktsaft eller annat gödningsmedel kommer att spridas på egna marker framöver så behöver bolaget inte efterleva just denna del i villkoret.

Bolaget har även yrkat på ett tillägg till villkoret om att ”*Villkoret ska uppfyllas senast 3 år efter att tillståndet har tagits i anspråk*”. Länsstyrelsen bedömer att ett tillägg om en tidsfrist är rimligt med beaktande av vad som framförts som skäl av bolaget.

Villkor 10

Villkoret omfattar endast bolagets marker, vilka de har rådighet över. I övrigt hänvisar länsstyrelsen till vad som anförts gällande villkor 9.

Bolaget har även yrkat på ett tillägg till villkoret med ”*Villkoret ska uppfyllas senast 3 år efter det att tillståndet har tagits i anspråk*”. Länsstyrelsen bedömer att ett tillägg om en tidsfrist är rimligt med beaktande av vad som framförts som skäl av bolaget.

Bolaget har utöver ovanstående yrkat att nuvarande villkorsregleringar i befintliga tillstånd ska gälla fram tills de nya villkoren träder i kraft. Bolaget har dock bara yrkat att ”*Fram till dess ska gälla att givan vid spridning av processvatten och tvättvatten får uppgå till högst 50 mm/år*”. Spridningen av frukt- och tvättvatten samt fruktsaft är reglerat ytterligare i nuvarande tillstånd (villkor A, B, C och D i beslut om slutliga villkor fastställt den 9 juli 1986 (dnr Ä 117/76)) och minst dessa krav ska gälla fram tills de nya villkoren träder i kraft.

Villkor 12

Länsstyrelsen ser inga skäl till att ändra villkoret i enlighet med bolagets yrkande och hänvisar till motiveringen avseende villkor 9 och 10.

Villkor 13

Länsstyrelsen anser att villkoret ska kvarstå och hänvisar till motiveringen avseende villkor 9, 10 och 12.

UI

Länsstyrelsen motsätter sig yrkandet om villkorsändring då denna medför att tidpunkten när en industningsanläggning senast ska installeras lämnas oreglerad.

Bolaget vill ändra skrivningen i villkoret till att utredningar och förslag till slutliga villkor ska lämnas in till miljöprövningsdelegationen *senast 2,5 år efter att industningsanläggningen har tagits i anspråk*. Dock har bolaget ingen tidsangivelse för när industningsanläggningen senast ska tas i drift. Detta medför teoretiskt sett att det kan dröja hur lång tid som helst innan en industningsanläggning tas i drift. Länsstyrelsen bedömer att en installation av en industningsanläggning är avgörande för tillåtligheten av verksamhetens sökta utökning, med tanke på bl.a. luktölägenheter och det ökade antalet transporter.

PI

Länsstyrelsen motsätter sig en ändring av villkoret och vidhåller att P1 utformas i enlighet med miljöprövningsdelegationens beslut.

Bolaget har yrkat att den tredje meningen i föreskrivet villkor tas bort d.v.s. ”Mätning ska ske flödesproportionellt i punkt strax efter filterbädden”. Bolaget har inte motiverat varför och länsstyrelsen tolkar det som att det har blivit ett skrivfel.

Lyckeby Starch AB har beretts tillfälle att yttra sig över Länsstyrelsens i Skåne län yttrande och har anfört i huvudsak följande.

Villkor 5

Genom det nya buller villkoret sänks tillåtna bullernivåer mycket kraftigt jämfört med den nuvarande situationen. För att klara detta kommer bullerdämpande åtgärder att vidtas och buller från anläggningen minska enligt länsstyrelsens målsättning. Bullret minskas särskilt under den mest störningskänsliga perioden (natten) vilket måste anses vara mest prioriterat.

Så som villkoret är utformat i tillståndet kan potatis inte tas emot under helger, eftersom den tillåtna bullernivån överskrids i samband med dessa transporter. Det innebär allvarliga inskränkningar av verksamheten under kampanjtid då anläggningen inte skulle kunna vara i drift under större delen av helgerna. Det är en nödvändig förutsättning för effektiviteten att produktionen kan bedrivas kontinuerligt under kampanj. Stillestånd under helgerna innebär kostsam stopp- och uppstartstid samt ökad energi- och vattenförbrukning.

Den av bolaget föreslagna lydelsen ändrar villkoret enbart på dagtid under helger. Begränsningarna i villkoret under helgen, även med bolagets lydelse, innebär en väsentlig skärpning jämfört med nuvarande nivåer.

Bolaget accepterar att transporter så långt som möjligt ska ske under dagtid måndag till fredag och den mycket kraftiga skärpningen av bullervillkoret i övrigt. Det är dock mycket angeläget att det är möjligt att ta emot potatisleveranser under dagtid

på helger och därmed ha verksamheten i drift på helger. Detta är möjligt genom att dagtidsvärdena under vardagar även gäller under dagtid helger. Det har inte förekommit några klagomål på buller under de tider och den verksamhet som ändringen avser.

Det är av största vikt för bolaget att villkoret ändras i denna del, eftersom det skulle innebära en mycket kraftig inskränkning av verksamheten om bullret ska begränsas enligt vad länsstyrelsens villkor anger.

Villkor 9

Bolaget sprider inte fruktsaft eller koncentrerad fruktsaft på egna marker.

Om mark- och miljödomstolen anser att formuleringen *gödselmedel (fruktsaft, koncentrerad fruktsaft)* ska stå kvar kan bolaget acceptera detta under förutsättning att det i villkoret/beslutet förtydligas att villkoret enbart omfattar spridning på bolagets egen mark. Skälet till detta är att det är viktigt att det är tydligt för både bolaget och tillsynsmyndigheten att villkoret inte omfattar fruktsaft och koncentrerad fruktsaft generellt, utan att det enbart avser spridning på bolagets egna marker.

Villkor 10

Lyckeby Starch AB accepterar att de angivna kraven ska gälla tills nya villkor träder ikraft.

Beträffande att *gödselmedel (fruktsaft, koncentrerad fruktsaft)* ska tas bort från villkoret hänvisar bolaget till vad som framförts angående villkor 9. Bolaget anser att det inte behöver regleras eftersom det redan regleras i föreskrifter från Jordbruksverket. Om det skulle förekomma spridning av gödselmedel på egen mark är bolaget skyldiga att följa Jordbruksverkets regler.

Villkor 12

Bolaget vidhåller sin uppfattning.

Villkor 13

Detta villkor rör enbart gödningsmedel, vilket bolaget inte sprider på egen mark. Av detta skäl vidhåller bolaget att villkoret bör strykas. Spridning av gödningsmedel regleras i Jordbruksverkets föreskrifter enligt ovan och i det fall det skulle förekomma sådan spridning på egen mark är bolaget skyldiga att följa Jordbruksverkets regler.

UI

Lyckeby Starch kommer att ta indunstaren i drift under hösten 2017. Eftersom anläggningen enbart är i drift under ca 3 månader per år (varav första året kommer att innefatta indunstningsanläggningens uppstartsperiod) behövs längre tid för att få den driftserfarenhet som behövs. Bolaget är mycket angeläget om att uppnå så bra resultat som möjligt och få fram ett bra beslutsunderlag. För detta anser bolaget att det behövs tre kampanjers driftserfarenhet (vilket innebär en driftstid på sammanlagt ca 9 månader).

Bolaget är berett att acceptera att villkoret ska gälla tid efter att tillståndet har tagits i anspråk, men anser att det behövs något längre tid än vad länsstyrelsen har angivit. Med en tid om 2,5 år från det att tillståndet tas i anspråk finns det möjlighet för bolaget att få driftserfarenhet och resultat från tre kampanjer.

Bolaget yrkar därför att mark- och miljödomstolen ändrar skrivningen till ”utredningar och förslag till slutliga villkor ska lämnas in till Länsstyrelsen, miljöprövningsdelegationen, senast 2,5 år efter att tillståndet har tagits i anspråk”.

Beträffande flödesproportionell provtagning och provtagningspunkt är det mycket riktigt ett skrivfel. Bolaget accepterar skrivningen.

DOMSKÄL

Ett tillstånd enligt miljöbalken får enligt 16 kap. 2 § förenas med villkor. Vid bedömningen om ett villkor går längre än vad som är rimligt vid en avvägning

enligt 2 kap. 7 § miljöbalken, där främst kostnaderna och nyttan av en åtgärd eller begränsning ska beaktas, ligger bevisbördan för att miljöbalkens hänsynsregler uppfylls enligt 2 kap. 1 § på verksamhetsutövaren. Frågan i målet blir därför om den tillståndsgivna verksamheten kommer att leva upp till miljöbalkens krav om de överklagade villkoren ändras i enlighet med bolagets yrkande.

Mark- och miljödomstolens bedömning

Villkor 4

Bolaget har yrkat att villkoret ändras på så sätt att det endast ska gälla förbränningspannor som eldas med gasol samt att villkoret får ett tillägg innebärandes att begränsningsvärdet ska kontrolleras minst en gång per år genom metod som fastställs i kontrollprogrammet, att medelvärde av de vid mättillfället genomförda mätningarna ska anses utgöra ett dygnsmedelvärde samt att det ska överlåtas åt tillsynsmyndigheten att vid behov föreskriva vilka villkor som ska gälla för förbränningsanläggningar för andra bränsleslag än gasol. Mark- och miljödomstolen anser det rimligt att bifalla yrkandet eftersom det inte finns så konkreta planer på ett bränslebyte att de tekniska förutsättningarna kan preciseras.

Villkor 5

Bolaget har anfört att det är viktigt för verksamheten att kunna ta emot potatis under helger och att dagtidsvärdet 50 dB(A) ska gälla även då och inte bara måndag till fredag som länsstyrelsen angett i det överklagade beslutet. Länsstyrelsen i Skåne län har motsatt sig att villkoret ändras medan länsstyrelsen i Blekinge län (det län där anläggningen är belägen) har avstått från att yttra sig och Miljöförbundet Blekinge Väst har medgett det som yrkas i målet. Det har i underinstansen eller nu i mark- och miljödomstolen i målet inte framförts synpunkter från enskilda som motsätter sig yrkandet.

De av bolaget nu yrkade slutliga bullervillkoren innebär en sänkning av tillåten bullernivå med 10 dB(A) jämfört med gällande tillstånd. Den förbättringen i kombination med att de lokala och regionala myndigheterna i Blekinge inte motsatt

sig ändringen och att inte heller enskilda motsatt sig ändringen medför enligt mark- och miljödomstolens mening att överklagandet bör bifallas i fråga om villkor 5.

Villkor 9

Bolaget har yrkat att spridning av gödselmedel i form av fruktsaft och koncentrerad fruktsaft ska undantas från villkoret och att tidpunkten för då villkoret i övrigt ska vara uppfyllt ska bestämmas till 3 år efter det att tillståndet har tagits i anspråk. Om mark- och miljödomstolen finner att villkoret ska kvarstå oförändrat har bolaget yrkat att villkoret förtydligas på så sätt att det framgår att det enbart omfattar spridning på bolagets egen mark. Länsstyrelsen har bestritt ändring men medgett att tidpunkten för då villkoret ska vara uppfyllt bestäms till 3 år efter det att tillståndet tas i anspråk. Kristianstads kommun har medgett ändring i enlighet med bolagets yrkande.

Vad gäller yrkandet att gödselmedel i form av fruktsaft och koncentrerad fruktsaft inte ska regleras i villkoret anser mark- och miljödomstolen att bolaget tydligt har åtagit sig att inte sprida de aktuella gödselmedlen på egen mark och att hantering av desamma efter försäljning är sådant som bolaget inte har möjlighet att råda över och därtill regleras i särskild ordning i Jordbruksverkets föreskrifter SJVFS 2004:62. Mark- och miljödomstolen anser därför att formuleringen *gödselmedel (fruktsaft, koncentrerad fruktsaft)* ska strykas i enlighet med bolagets yrkande.

Villkor 10

Bolaget har yrkat att spridning av gödselmedel i form av fruktsaft och koncentrerad fruktsaft ska undantas från villkoret, att tidpunkten för då villkoret ska vara uppfyllt ska bestämmas till 3 år efter det att tillståndet har tagits i anspråk och att det fram till dess ska gälla att givan vid spridning av näringsfattigt processvatten får uppgå till högst 50 mm per år. Länsstyrelsen har bestritt ändring men medgett att tidpunkten för då villkoret ska vara uppfyllt bestäms till 3 år efter det att tillståndet tas i anspråk. Kristianstads kommun har medgett ändring i enlighet med bolagets yrkande.

Mark- och miljödomstolen anser med samma motivering som anges under villkor 9 att formuleringen *gödselmedel (fruktsaft, koncentrerad fruktsaft)* ska strykas i enlighet med bolagets yrkande.

Villkor 12

Bolaget har yrkat att skrivningen om gödselmedel stryks ur villkoret och att ordet *balansberäkning* byts mot *näringsbalans*. Mark- och miljödomstolen anser att villkoret, mot bakgrund av vad som anförs i motiveringen till villkor 9 och med den omformulering som framgår av domslutet, ska ändras i enlighet med bolagets yrkande.

Villkor 13

Bolaget har yrkat att villkoret upphävs eftersom det endast reglerar spridning av gödningsmedel och bolaget i enlighet med vad som anförts angående villkor 9, 10 och 12 inte sprider något gödningsmedel. Mark- och miljödomstolen anser med samma motivering som anges under villkor 9 att villkoret ska upphävas.

U1

Bolaget i enlighet med länsstyrelsens förslag gått med på att utredningar och förslag till slutliga villkor ska lämnas in 2,5 år efter det att tillståndet har tagits i anspråk. Mark- och miljödomstolen finner att 2,5 år från det att tillståndet har tagits i anspråk är att anses som en skälig tidsrymd för att möjliggöra ett adekvat beslutsunderlag för slutliga villkor.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 4 maj 2017.

Peter Ardö

Bruno Bjärnberg

I domstolens avgörande har deltagit chefsrådmannen Peter Ardö, ordförande, och tekniska rådet Bruno Bjärnberg. Föredragande har varit beredningsjuristen Lena Sjöberg.

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014

1083-119

VÄXJÖ TINGSRÄTT

INKOM: 2016-05-12
MÅLNR: M 2092-16
AKTBIL: 2

Lyckeby Starch AB
Degebergavägen 60-20
291 91 Kristianstad

Tillstånd enligt miljöbalken till framställning av stärkelse och biprodukter, Sölvesborgs kommun

Kod 15.150 B i 5 kap. 16 § punkt 2 i miljöprövningsförordningen (2013:251).

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Skåne lämnar med stöd av 9 kap. miljöbalken **Lyckeby Starch AB** (org.nummer 556083-5497), nedan kallat bolaget, tillstånd till fortsatt och utökad verksamhet omfattande tillverkning av 32 000 ton stärkelse och därav möjliga mängder biprodukter vid förädling av de uppkomna sidoströmmarna vid Listers Stärkelsefabrik på fastigheterna Mjällby 2:9, 2:25, 2:3, 5:12, 5:4, 6:35 och del av 5:17 i Sölvesborgs kommun.

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen i ärendet.

Villkor:

Allmänt

1. Om inte annat framgår av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad bolaget har angett i ansökningshandlingarna eller i övrigt uppgivit eller åtagit sig i ärendet.

Utsläpp till luft

2. Vid samtliga utsläpp av stofhaltig luft ska effektiv stofavskiljningsutrustning finnas installerad och i drift. Stofthalten får som begränsningsvärde inte överstiga 15 mg/Nm³tg för stärkelse och 10 mg/Nm³tg för fiber.

För övriga och tillkommande stoftkällor ska bolaget installera stofreningsanläggning där stofhalten inte överstiger 10 mg/Nm³tg.

Stofhalten ska kontrolleras genom användning av mätmetod enligt svensk standard eller annan likvärdig dokumenterad metod och beräkning. Kontroll ska ske minst en gång per år de tre första åren efter att detta beslut tagits i anspråk och därefter då tillsynsmyndigheten anser att kontroll är befogad.

3. Bolaget ska så långt möjligt vidta skäliga åtgärder för att minimera uppkomst av lukt som kan orsaka störningar i omgivningen. Borttransport och spridning

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014

1083-119

av jord, potatisavfall, andra agrara råvaror, organiskt gödningsmedel, processvatten och tvättvatten ska ske på sådant sätt att luktolägenheter begränsas.

4. Utsläpp av kväveoxider från förbränningspannor får som dygnsmedelvärde maximalt uppgå till 250 mg NO_x (räknat som NO₂) per m³ normal torr gas vid 3 % O₂ i befintliga pannor samt 200 mg NO_x (räknat som NO₂) per m³ normal torr gas vid 3 % O₂ i nya pannor.

Begränsningsvärdet ska kontrolleras minst en gång per år genom metod som fastställs i kontrollprogrammet. Medelvärdet de vid mättillfället genomförda mätningarna ska anses utgöra ett dygnsmedelvärde.

Ljud och transporter

5. Ljud från verksamheten, inklusive transporter inom verksamhetsområdet, får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än:

Dagtid helgfri måndag-fredag kl. 07.00-18.00, 50 dB(A)

Nattetid samtliga nätter kl. 22.00-07.00, 40 dB(A)

Övrig tid, 45 dB(A)

Momentana ljud nattetid får inte överskrida 55 dB(A).

Villkoret för ljud från verksamheten ska innehållas senast ett (1) år efter att tillståndet tagits i anspråk. Fram till dess gäller följande högsta ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder:

Dagtid helgfri måndag-fredag kl. 07.00-18.00, 60 dB(A)

Nattetid samtliga nätter kl. 22.00-07.00, 50 dB(A)

Övrig tid, 55 dB(A)

Momentana ljud nattetid får inte överskrida 55 dB(A).

De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar eller immissionsmätningar. Ekvivalentvärdena ska beräknas för faktisk drifttid under de tidsperioder som anges ovan dock minst en timme. Kontroll ska minst ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ändrade ljudnivåer eller när tillsynsmyndigheten så kräver, dock minst vart tredje (3) år.

6. In- och uttransporter från verksamheten ska så långt som möjligt förläggas måndag till fredag under dagtid kl. 07.00-18.00. Bolaget ska ständigt arbeta för

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014

1083-119

att minska transporter under övrig tid och transporter som förekommer utanför angiven tid ska noteras och redovisas i den årliga miljörapporten.

Utsläpp av vatten

7. Kondensat från industrianläggningen ska renas i filterbädd. Halterna i utgående vatten efter filterbädd får maximalt uppgå till 0,05 mg P_{tot} /l och 10 mg N_{tot} /l räknat som medelvärde för drifttiden under ett kalenderår. Mätning ska ske flödesproportionellt i en punkt strax efter filterbädden. Provtagning ska ske minst en gång per månad. Medelvärdet beräknas för det antal månader som filterbädden är i drift under ett kalenderår. Volymen processvatten som infiltreras ska mätas och journalföras. Den närmare utformningen och placeringen av de nya infiltrationsbäddarna ska bestämmas i samråd med tillsynsmyndigheten.
8. Innan produktionsökningen sker ska bolaget ha tillförsäkrat sig bevattningsarealer för motsvarande mängd processvatten och tvättvatten som ökningen innebär.
9. Spridning av gödselmedel (fruktsaft, koncentrerad fruktsaft), processvatten och tvättvatten ska ske enligt upprättad gödslingsplan baserat på en genomsnittlig giva på hela spridningsarealen under en löpande femårsperiod där totala tillförseln av näringsämnen är grundad på aktuell markkarta och växternas eller grödornas behov. Tillförseln av fosfor får under den löpande femårsperioden inte överstiga bortförseln av fosfor via skörd. Markkartering av hela spridningsarealen ska ske minst en gång vart tionde år.
10. Spridning av gödselmedel (fruktsaft, koncentrerad fruktsaft), processvatten och tvättvatten får endast ske under perioder då biologisk aktivitet finns i marken. Spridning får inte ske på vattenmättad, översvämmad, snötäckt eller frusen mark.
11. Längs vattendrag, vattenförande diken och öppna vattenytor ska det finnas ständigt gräsbevuxna skyddszoner för marker som bolaget nyttjar och har rådighet över för bevattning och gödsling. Skyddszonerna får ej tillföras gödningsmedel (fruktsaft, koncentrerad fruktsaft), processvatten eller tvättvatten och ska vara obesprutade med kemiska bekämpningsmedel. Zonernas bredd ska anpassas efter risken för ytavrinning från fältet. Skyddszonerna får inte vara mindre än sex meter. Villkoret ska vara uppfyllt inom ett år från det att tillståndet tagits i anspråk.
12. Innehållet av växtnäring (kväve och fosfor) ska bestämmas genom analys eller balansberäkning. En aktuell analys eller balansberäkning ska användas som underlag vid spridning eller avyttring av gödselmedel (fruktsaft, koncentrerad

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014

1083-119

fruktsaft), processvatten och tvättvatten. Journal ska föras avseende spridning av gödselmedel (fruktsaft, koncentrerad fruktsaft), processvatten och tvättvatten och omfatta uppgifter om tillförd mängd, tidpunkt, skifte och typ av gröda.

13. Spridning av gödselmedel får inte ske närmare vattentäkt än 100 meter. Spridning av gödselmedel (fruktsaft, fruktsaftkoncentrat) får inte ske närmare vattendrag än 20 meter. Om exakt spridningsteknik (t.ex. släpplangspridning) används får inte spridning ske närmare vattendrag än sex meter.

Kemikalier och avfall

14. Kemiska produkter och farligt avfall ska hanteras så att spill och läckage inte kan nå avloppsledningar eller omgivningen. Förvaring av flytande kemiska produkter och farligt avfall ska ske på yta som är ogenomsläpplig för de aktuella ämnena, försedd med invallning eller annan konstruktion till skydd mot utsläpp samt i övrigt utformad så att nederbörd inte ansamlas. Uppsamlingsvolymen inom respektive yta ska minst motsvara den största behållarens volym plus 10 % av övriga behållares volym. Absorptionsmedel ska finnas lättillgängligt vid förvaringsplatsen. Kemiska produkter som kan reagera med varandra ska förvaras åtskilda. Förvaringen ska ske på sådant sätt att tillträde förhindras för obehöriga.
15. Avfall av olika slag ska uppsamlas och förvaras var för sig för att underlätta den miljömässigt bästa vidarebehandlingen. Avfallet ska i största möjliga utsträckning upparbetas, återanvändas eller nyttiggöras på annat sätt.

Kontroll

16. För verksamheten ska finnas ett kontrollprogram, som utöver vad som föreskrivits i villkoren, möjliggör en bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Förslag till revidering av nuvarande kontrollprogram ska lämnas in till tillsynsmyndigheten senast sex (6) månader efter det att tillståndet tagits i anspråk.

Övrigt

17. Bolaget ska upprätta en plan för systematiskt säkerhetsarbete. Planen ska redovisa hur verksamhetsutövaren systematiskt inventerar och identifierar risker förknippade med verksamheten såsom brand och utsläpp till dagvatten- och spillvattennätet samt ange vilka försiktighetsmått som vidtas. Planen ska finnas tillgänglig för tillsynsmyndigheten och den kommunala räddnings-

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014

1083-119

tjänsten senast sex (6) månader efter att tillståndet tagits i anspråk. Uppföljning och revision av planen ska årligen redovisas i bolagets miljörapport.

18. Om verksamheten i sin helhet eller i någon del upphör ska bolaget i god tid dessförinnan till tillsynsmyndigheten ge in en plan för godkännande avseende omhändertagande av lagrade kemiska produkter och farligt avfall samt efterbehandling av de föroreningar som verksamheten kan ha gett upphov till.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överlåter åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor avseende:

- Åtgärder för att begränsa luktstörningar från verksamheten i enlighet med villkor 3.
- Kontroll av verksamheten bl.a. beträffande mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod i enlighet med villkor 16.

Uppskjutna frågor

Miljöprövningsdelegationen skjuter under en provotid upp frågan om vilka slutliga villkor som ska gälla för utsläpp av BOD₇ från filterbädden.

Bolaget ska under provotiden genomföra följande utredningar.

U 1. Optimera driften av filterbädden genom att bl.a. undersöka vilka gräddor i processen som ger olika föroreningshalter, hur länge kondensatet ska lagras, belastning av filterbädden etc. för att uppnå ett reningsresultat motsvarande ett utsläpp efter filterbädden på 10-20 mg/l BOD₇.

Utredningar och förslag till slutliga villkor ska lämnas in till Länsstyrelsen, Miljöprövningsdelegationen, senast två (2) år efter tillståndet tagits i anspråk.

Under provotiden och intill dess annat beslutas ska följande provisoriska föreskrifter gälla.

P 1. Kondensat från indunstningsanläggningen ska renas i filterbädd. Halterna i utgående vatten efter filterbädd får som riktvärde maximalt uppgå till 30 mg/l BOD₇ som medelvärde över den period som filterbädden är i drift under ett kalenderår. Mätning ska ske flödesproportionellt i en punkt strax efter filterbädden. Provtagning ska ske minst varannan vecka då anläggningen är i drift. Medelvärdet beräknas för det antal månader som filterbädden är i drift under ett kalenderår.

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014

1083-119

Igångsättningstid

Den med tillståndet sökta verksamheten ska ha satts i gång senast två (2) år efter tillståndet vunnit laga kraft annars förfaller tillståndet.

Bolaget ska meddela Länsstyrelsen och tillsynsmyndigheten (om länsstyrelsen inte är tillsynsmyndighet) när verksamheten sätts igång eller tillståndet tas i anspråk.

Förordnande om tidigare tillstånd

När detta tillstånd tas i anspråk upphör de av Koncessionsnämnden för miljöskydd och Länsstyrelsen Blekinges tidigare meddelade besluten avseende tillstånd att gälla.

Verkställighet

Detta beslut får tas i anspråk när det har vunnit laga kraft.

Delgivning och överklagande

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt. Miljöprövningsdelegationen beslutar att delgivning ska ske genom kungörelse.

BESLUT OM KUNGÖRELSEDELGIVNING samt HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga.

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Ansökan gäller en utökning av befintlig verksamhet omfattande tillverkning av 32 000 ton stärkelse samt möjliga mängder biprodukter vid förädling av de uppkomna sidoströmmarna. Ansökan gäller även en installation av produktionsutrustning för utvinning av protein efterföljd av en indunstningsanläggning för koncentrerings av den uppkomna fruktsaften.

Tidigare tillståndsbeslut

Koncessionsnämnden för miljöskydd meddelade den 4 oktober 1977 (Nr 142/77 Dnr Ä 117/76) tillstånd enligt miljöskyddslagen att förändra och driva Listers Stärkelsefabrik intill en produktion av 14 000 ton stärkelse per år.

Koncessionsnämnden för miljöskydd lämnade den 9 juli 1986 (Nr 133/86 Dnr Ä 117/76) beslut i uppskjuten fråga samt ändring av samma verksamhet till en ökning av produktionen till 17 000 ton per år (kampanj) och intill 170 ton per dygn samt att uppta tillverkning av högst 600 ton potatisfiber per år (kampanj) och vidta härför erforderliga kompletteringar av fabriken.

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014
1083-119

Länsstyrelsen Blekinge län meddelade den 1 februari 1993 (Dnr 2410-535-92) enligt miljöskyddslagen ändring av villkor 6. Länsstyrelsen i Blekinge län lämnade den 15 september 1998 (dnr 241-703-98), med ändring av koncessionsnämndens beslut den 9 juli 1986, tillstånd enligt miljöskyddslagen att tillverka potatisfiber till högst 1 000 ton per år samt ytterligare ändring av villkor 6.

Samråd

Samråd har skett med Länsstyrelsen Blekinge, tillsynsmyndigheten, Sölvesborgs kommun, Svenska kyrkan, Trafikverket och med de enskilda som har antagits bli särskilt berörda av verksamheten. Samrådet har skett genom annonsering i ortspressen och genom direktinformation.

Länsstyrelsen har i beslut den 20 februari 2014 ansett att den planerade utökningen av verksamheten inte medför betydande miljöpåverkan.

Ärendets handläggning

Bolagets tillståndsansökan kom in den 31 oktober 2014. Till ansökan har fogats en miljökonsekvensbeskrivning. Ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen kungjordes den 24 december 2015 i ortstidning. Inga synpunkter har kommit in från allmänheten.

Miljöprövningsdelegationen har genomfört remissförfarande med Sölvesborgs kommun, Länsstyrelsen Blekinge län, Miljöförbundet Blekinge Väst, Trafikverket, Sölvesborgs Energi och Vatten AB, Räddningstjänsten Västra Blekinge, Svenska Kyrkan i Mjällby församling och Blekinge Kustvatten- och luftvårdsförbund. Yttrande har kommit in från Länsstyrelsen Blekinge län, Miljöförbundet Blekinge Väst, Trafikverket, Sölvesborgs Energi och Vatten AB, och Räddningstjänsten Västra Blekinge.

Bolaget har bemött de yttranden och remissvar som kommit in samt över vad som i övrigt tillförts ärendet.

Ansökan med yrkanden, åtagande och förslag till villkor

Bolaget har yrkat på verkställighetsförordnande. Bolaget yrkar att tillstånd medges för redovisad anläggning inklusive hantering av kondensat. För utgående vatten från filterbädd yrkar bolaget om en provotid under två driftår (kampanjer) för anläggningen för att klarlägga halter i vatten efter rening. Skälet till att det yrkas om en provotid är att tekniken är beprövad, men ej vid denna typ av

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014
1083-119

kondensat och att den grundar sig på teoretiska beräkningar. Bolaget behöver också tid för att optimera funktionen av bäddarna.

Som provisoriskt villkor föreslås:

Kondensat från industrianläggningen ska renas i filterbädd eller liknande med motsvarande funktion. Halterna i utgående vatten efter filterbädd får som riktvärde maximalt uppgå till:

BOD₇ 30 mg/l, P-tot 0,05 mg/l, N-tot 10 mg/l. Utgående halter ska under prövotiden kontrolleras minst varannan vecka då anläggningen är i drift.

Bolaget har slutligen föreslagit följande villkor:

1. Om inte annat framgår av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad sökanden/bolaget har angett i ansökningshandlingarna eller i övrigt uppgivit eller åtagit sig i ärendet.
2. Bolaget ska så långt möjligt vidta skäliga åtgärder för att minimera uppkomst av lukt som kan orsaka störningar i omgivningen
3. Process- och tvättvatten får vattnas ut på fält till en mängd motsvarande maximalt 50 mm/år.
4. Vid varje utsläppspunkt där stofthalten i luften överstiger 20 mg/Nm³ ska effektiv stoftavskiljningsutrustning finnas installerad och i drift. stofthalten får som begränsningsvärde inte överstiga 20 mg/Nm³tg. Bolaget är berett att acceptera ett villkor om 15 mg/Nm³ för stärkelse och 10 mg/Nm³ för fiber.

Om värdet inte uppnås ska omedelbara åtgärder vidtas så att värdet kan klaras senast vid den tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer.

För tillkommande stoftkällor ska bolaget om möjligt installera stoftreningsanläggning där stofthalten inte överstiger 10 mg/Nm³tg.

5. Buller från verksamheten ska senast ett år efter att tillståndet tagits i anspråk begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån vid bostadsfastigheter, som begränsningsvärde, inte överstiger:

Dagtid, helgfri må-fr kl. 06-18 50 dB(A)

Övrig tid, kl. 18-06 45 dB(A)

Momentana ljud nattetid får inte överskrida 55 dB(A).

De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom närfältsmätningar (vid bullerkällorna) och beräkningar. Kontrollen ska baseras på den

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014

1083-119

tidsperiod som anges i villkoret och beräknas för den tid som verksamheten pågår.

6. Kemiska produkter och farligt avfall ska hanteras så att spridning inte sker till omgivningen. Förvaring ska ske inom invallning eller på annat sätt så att spill kan kvarhållas och samlas upp.
7. Bolaget skall driva sin verksamhet på ett ur energisynpunkt effektivt sätt och även aktivt beakta möjligheten till energibesparingar/-optimeringar vid förändring av verksamheten med relevans för energihushållningen.
8. Avfall av olika slag ska uppsamlas och förvaras var för sig för att underlätta den miljömässigt bästa vidarebehandlingen. Avfallet ska i största möjliga utsträckning upparbetas, återanvändas eller nyttiggöras på annat sätt.
9. Om verksamheten upphör ska en avvecklingsplan inlämnas till tillsynsmyndigheten i god tid före en nedläggning av hela eller delar av verksamheten. Avvecklingsplanen ska minst innehålla uppgifter om omhändertagande av kemiska produkter och farligt avfall samt bedömning om behov av sanering av mark eller byggnader föreligger.
10. Kontrollprogram ska finnas med angivande av mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod.
11. Utsläppen av kväveoxider från förbränning av gasol i pannor med effekten större än 5 MW får som begränsningsvärde inte överstiga 80 mg NO_x (räknat som NO₂)/MJ tillfört bränsle.
Begränsningsvärdet ska kontrolleras minst vart tredje år genom metod som fastställs i kontrollprogrammet.
12. Utsläpp av NO_x från förbränning av gasol får maximalt uppgå till 250 mg/Nm³ i befintliga pannor samt 200 mg/Nm³ i nya pannor.

Bolagets beskrivning av verksamheten och miljökonsekvensbeskrivning
Av ansökningshandlingarna och vad bolaget i övrigt angett framgår bl.a. följande:

Verksamhetsbeskrivning

Den nuvarande verksamheten omfattar produktion av stärkelse samt biprodukter ur uppkomna sidoströmmar med potatis som råvara. Med biprodukter avses övriga komponenter, förutom stärkelse, som naturligt förekommer i potatisen d.v.s. pulpa (cellmassa) och fruktsaft. Pulpan kan genom tvätt och torkning vidareförädlas till potatisfiber. Ur fruktsaften kan protein utvinnas efter introduktion av kompletterande processteg.

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014

1083-119

Bakgrunden till föreliggande ansökan är dels att utnyttja anläggningen effektivare, dels att det kan bli möjligt att använda alternativa råvaror och på så sätt utnyttja anläggningarna under större delen av året. Ansökan avser framställning av stärkelse och fiber från potatis men andra agrara vegetabiliska råvaror som t.ex. korn och vete kan också bli aktuella. I det fallet kommer det att uppkomma en torrfraktion (kli) som biprodukt. Även ett processvatten kommer att kunna uppkomma men detta bedöms vara av samma kvalitet som det nuvarande processvattnet. Miljöpåverkan skulle därmed kunna vara partiklar och bevattning med processvatten. Miljöpåverkan bedöms inte bli större vid val av annan råvara.

Vid tillverkning av 32 000 ton stärkelse kan maximalt ca 23 000 ton pulpa utvinnas. Om hela mängden pulpa vidareförädlas till fiber blir denna mängd 2 600 ton. Vid tillverkning av 32 000 ton stärkelse uppkommer ca 115 000 m³ fruktsaft. Huvuddelen av den framställda stärkelsen vidareförädlas för användning inom teknisk industri i Lyckeby Starchs modifieringsanläggning på samma fabriksområde. En mindre del kan även användas för livsmedelsändamål. Cellmassan vidareförädlas i den utsträckning det finns efterfrågan genom tvättning och torkning till fiber som i huvudsak används inom livsmedels- och foderindustrin. Övrig cellmassa avyttras som djurfoder i blött tillstånd (pulpa). Fruktsaften säljs som ett gödningsmedel till lantbruk i omgivningen.

Protein- och indunstningsanläggning

Bolaget avser att i befintliga lokaler samt i mindre tillbyggnad installera produktionsutrustning för utvinning av protein efterföljd av en delvis utomhus placerad indunstningsutrustning för koncentrerings av den vid stärkelseproduktionen uppkomna fruktsaften. Investeringen omfattar även uppförande av täckta lagringsbehållare för den koncentrerade fruktsaften samt hantering av det vid indunstningen uppkomna kondensatet.

Mängden protein som maximalt kan utvinnas vid fullt utnyttjat befintligt tillstånd uppgår till ca 1 000 ton och vid maximalt utnyttjat sökt tillstånd ca 2 000 ton. Mängden fruktsaftkoncentrat kommer vid maximalt utnyttjat gällande tillstånd att uppgå till ca 3 500 m³ och vid maximalt utnyttjat sökt tillstånd ca 7 500 m³. Den uppkomna mängden fruktsaftskoncentrat kan jämföras med uppkommen mängd fruktsaft (utan indunstning) som vid fullt utnyttjat befintligt tillstånd uppgår till ca 65 000 m³ och vid fullt utnyttjat sökt tillstånd ca 115 000 m³.

Koncentrerings av fruktsaft förhindrar risken för smörsyrabildningen vid lagring. Detta innebär att lukt från lagring av fruktsaft i omgivningen upphör.

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014
1083-119

Antalet fruktsafttransporter kommer även att minska väsentligt. Den uppkomna mängden kondensat, inklusive kylvatten, kommer att kunna uppgå till mellan ca 60 000 m³ och ca 130 000 m³ årligen vid befintligt respektive sökt nytt tillstånd. Det uppkomna kondensatet och kylvattnet kommer att hanteras genom behandling i filterbäddar på fabriksområdet med Sölvesborgsviken som slutlig recipient. För att möjliggöra överlagring av koncentrerad fruktsaft till värspridning avser bolaget därför att uppföra lagringsbehållare i betong med volymen 5 000 m³. Behållarna förses med ett koniskt s.k. spänntak av armerad plast för att undvika att nederbörd tillförs behållaren och att koncentratet späds ut. Detta minskar också ytterligare risken för lukt.

Driftstider

Den nuvarande verksamheten drivs i kampanjer. Under de senare åren har kampanjens längd varierat mellan ca 80 – 90 dygn. Kampanjens längd beror på tillgänglig mängd potatis. Under kampanjen bemannas fabriken med 3-skift. Vid maximalt utnyttjande av det sökta tillståndet kommer produktionen att förläggas till en större del av året.

Lokalisering

Verksamheten är belägen i utkanten av Mjällby samhälle och etablerades på platsen år 1960. Anläggningens direkta omgivning utgörs av koncernens intilliggande modifieringsanläggning och av jordbruksmark norr och öster om anläggningen. Väster om anläggningen på ca 50 meters avstånd finns närmaste bostäder som utgörs av enskilda hus. Söder om anläggningen ligger en större bostadsbebyggelse. Både öster och väster om anläggningen finns ett antal gårdar med tillhörande mark. En mindre del av industriområdet är detaljplanlagt för industriändamål. För övriga fastigheter finns det ingen detaljplan. För området finns inte heller några särskilda områdesbestämmelser. Av Sölvesborgs kommuns översiktsplan från 2010 framgår att det inte planeras för någon förändrad markanvändning eller föreligger några konflikter avseende markanvändningen i området. Den planerade utökningen av produktionskapaciteten kommer i första hand att ske i befintliga byggnader. Utbyggnad av lokaler samt bassänger kan på sikt inte uteslutas. Utökning kan ske inom övriga angivna fastigheter eller på andra i anslutning närliggande fastigheter.

Alternativ lokalisering och nollalternativet

Att inför föreliggande utökning av produktionen omlokalisera hela verksamheten är i dagsläget inte aktuellt, då det inte är ekonomiskt realistiskt och inte heller är miljömässigt motiverat att bygga upp en helt ny anläggning på annan plats. Då

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014

1083-119

potatissjukdomen "Kräfta" har förekommit i området finns det av Jordbruksverket fastställda restriktioner kring förflyttning och hantering av vissa restprodukter från stärkelseframställning för att inte riskera att sprida sjukdomen. Av det skälet är det i dagsläget inte möjligt att flytta produktion till bolagets andra anläggningar. Fördelarna med befintlig lokalisering kan nämnas att anläggningen har avsättning för större delen av produktionen i den intilliggande modifierings-anläggningen och att anläggningen är lokaliserad centralt i odlingsområdet vilket är positivt ur transportsynpunkt. Det finns också avsättning för biprodukter så som fruktsaft i närområdet och kontakter för omhändertagande av process- och tvättvatten. Ett av skälen för utökning i Listerfabriken är att behovet av råvara i modifieringsanläggningen för närvarande inte täcks av stärkelsefabriken utan stärkelse måste tas in även från övriga fabriker. Genom att det finns avsättning för råvaran direkt minimeras behovet av transporter även behovet att ta in råvara från andra fabriker till modifierings-anläggningen minskar vilket är en fördel ur transportsynpunkt.

Ytterligare en anläggning skulle även innebära exempelvis energiförbrukning på två platser, vilket är ineffektivt ur energisynpunkt. En alternativ plats för utökningen skulle också innebära ökade transporter till modifieringsanläggningen samt övrig miljöpåverkan, t.ex. risk för lukt på ytterligare en plats. Nollalternativet innebär att utökat tillstånd inte medges och att bolagets verksamhet även fortsatt regleras av nuvarande tillstånd. På sikt innebär nollalternativet att det blir svårare att motivera nyinvesteringar eller investeringar i förbättrad teknik vilket kan innebära nedläggning.

Mark

Verksamheten etablerades på tidigare jordbruksmark. Markförhållandena utgörs i huvudsak av genomsläppliga jordarter som postglacial sand. Kemikalieanvändningen har utöver vad som används i dag, utgjorts av bl.a. svaveldioxid i processen och olja för energiförsörjning. Det har inte förekommit några utsläpp eller läckage av oljor eller andra kemikalier till mark som den nuvarande produktionsledningen känner till. Bolaget har genomfört en intern inventering enligt MIFO fas 1 och klassat verksamheten i riskklass 4, liten risk.

Intressen för natur- och kulturvård

Listerlandet är utpekad som riksintresse för det rörliga friluftslivet. Sölvesborgsviken är ett Natura 2000- område (fågeldirektivet). I övrigt finns det inte skyddade natur- eller kulturområden i anläggningens närhet. Sökt förändring

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014
1083-119

av verksamheten medför inte någon ändrad påverkan som kan innebära konflikter med lokala natur- eller kulturvårdsintressen.

Vatten

Vid stärksetillverkning används vatten för tvätt och transport av råvara, tvätt av stärkelse, kylning samt för sanitära ändamål. Grundvatten används för tvätt av stärkelsen därefter återanvänds detta vatten för tvätt och transport av potatis innan det vattnas ut på omgivande fält. Vattenförbrukningen har som medelvärde de senaste åren uppgått till ca 80 000 m³/år. Vid fullt utnyttjat sökt tillstånd uppskattas vattenförbrukningen kunna uppgå till storleksordningen 160 000 m³/år (ca 1,2 m³/ton intagen råvara). Vattenförbrukningen per ton processad råvara kommer att vara i princip oförändrad vid utökad stärkelseproduktion. Med en protein- och indunstningsanläggning ökar vattenförbrukningen framförallt till följd av rengöring och eventuellt kylning. Vattenförbrukningen vid produktion som innefattar en protein- och indunstningsanläggning beräknas således uppgå till i storleksordningen 1,7 m³/ton råvara. Detta motsvarar storleksordningen 270 000 m³/år. Vatten för produktionen hämtas från moderbolagets djupborrade brunnar på fastigheten. Nu gällande vattendom, som medger uttag av 2 200 m³/d bedöms vara tillräcklig för den sökta produktionsökningen. Bolaget arbetar kontinuerligt för att minimera behovet av vatten i produktionsprocesserna.

I produktionen uppkommer följande vattenströmmar:

- Processvatten
- Tvättvatten
- Sanitärt avloppsvatten
- Kylvatten

Framöver även processavloppsströmmar utgörande av:

- Kondensat och kylvatten från indunstningen
- Diskvatten och kondensat från kondensor

Processvatten och tvättvatten

Vid tillverkning av stärkelse uppkommer ett processvatten. Vatten i processen används enligt motströmsprincipen vilket innebär att det grundvatten som pumpas upp ur företagets brunnar först används i de renare processtegen och därefter i tidigare processteg. Ett delflöde av det använda vattnet används för att tvätta potatisen och slutligen för att transportera potatisen från potatisfickorna in till tvätten. Detta vatten benämns tvättvatten och vattnas liksom övrigt processvatten ut på närliggande fält. Under de senaste åren har uppkommen mängd process- och tvättvatten som uppgått till 50 000- 55 000 m³/år. Mängden

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014

1083-119

beräknas kunna uppgå till storleksordningen 128 000 m³/år vid fullt utnyttjat tillstånd. Innehållet av näringsämnen i process- och tvättvattnet är mycket lågt jämfört med olika typer av gödsel, bland annat de som regleras i Jordbruksverkets föreskrifter.

Med anledning av den tidigare förekomsten av potatissjukdomen "Kräfta" hanteras och sprids för närvarande processvatten respektive tvättvatten separat. Tvättvatten sprids enbart på marker där bolaget kan ställa krav på grödor, eftersom rotfrukter enligt Jordbruksverkets beslut inte får odlas på marker där det spridits tvättvatten. Bolaget har för närvarande tillgång till ca 150 ha för spridning, vilket är tillräckligt för det nuvarande behovet. För den sökta produktionen arbetar bolaget med att utöka tillgången på mark och nya ledningar. Process- och tvättvattnet är en viktig del i vattenbalansen i området och bedömningen är att det finns goda möjligheter att få tillgång till större arealer för denna spridning. Spridning journalförs på kartor och redovisas i miljörapporten. Mot bakgrund av synpunkter på lukt m.m. från spridningen av tvättvatten gör bolaget nu försök med ändrat spridningssätt genom släpslangsteknik, så att spridning ska ske i marknivå och inte med s.k. vattenkanoner.

Sanitärt vatten

Sanitärt avlopp från stärkelsefabriken, modifieringsanläggningen och kontoret är anslutna till kommunalt avlopp.

Kylvatten

För kylning av processen används kylvatten som tas ut bolagets egna borrar. Huvuddelen av det förbrukade kylvattnet avleds till dagvattennätet till den s.k. "industriledningen" som mynnar i Sölvesborgsviken.

Kondensat och kylvatten från industningen

Rätt dimensionerad och rätt skött är den föreslagna tekniken med filterbäddar den som ger lägst belastning till recipienten för både BOD₇, COD, kväve och fosfor. Det saknas förutsättningar för att ytterligare minska belastningen till recipienten genom någon typ av förbehandling (t.ex. luftning) av kondensatet innan det filtreras i filterbäddarna. En biologisk behandling för att minska BOD₇ och COD skulle kräva tillsats av fosfor och i vissa fall kväve vilket skulle innebära en risk för ökat utsläpp av kväve och fosfor i Sölvesborgsviken vilket i sin tur skulle innebära en försämring av den ekologiska statusen i viken. Det kan konstateras att de beräknade halterna i det utgående vattnet från filterbäddarna är i nivå med de halter av dessa ämnen som förekommer i dagvattnet avseende

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014
1083-119

COD och fosfor. Kvävehalterna är något högre, men redan innan filterbädden är halten lägre än villkor på utgående vatten från reningsverk i trakten. Till den s.k. ”industriledningen” förs även annat vatten, vilket innebär att halterna av de aktuella parametrarna väntas bli lägre än de ovan angivna när de når recipienten, vilket innebär ytterligare minskad risk för påverkan. Mängden kondensat beräknas uppgå till storleksordningen 45 m³/h då anläggningen är i drift och det årliga utsläppet från filterbäddarna beräknas uppgå till 130 000 m³. Vattnet som tillförs filterbädden värmeväxlas till 37°C för att optimera den biologiska aktiviteten i bädden. Temperaturen sjunker därefter successivt i såväl filterbädden som i ledningen till recipienten, även genom blandning med annat vatten i ledningen och väntas ha ungefär samma temperatur som omgivningen innan den når recipienten. Mot bakgrund av att innehållet i det efter filterbädden renade kondensatet konstateras vara i nivå med dagvatten och utgående vatten från reningsverk, väntas utsläppet innebära en försumbar påverkan på vattenförekomsten Sölvesborgsviken och dess miljö kvalitetsnormer och status.

Diskvatten och kondensat från kondensor

Kondensat som avskiljs i kondensorn har i förhållande till kondensatet från indunstningen högre halter av lättnedbrutet organiskt material och anses därför ej vara lämpligt att behandla i filterbäddarna. Kondensatet avses att blandas med processvattnet och vattnas ut med detta. Mängden kondensat är ca 3 % av processvattenmängden. pH-värdet i processvattnet väntas inte förändras märkbart genom inblandningen av diskvatten och kondensat. Tillförseln väntas inte heller förändra processvattnet på ett sätt som har betydelse eller påverkar omgivningen. Även diskvatten avses att blandas med processvattnet från stärkelseproduktionen och vattnas ut med detta. Mängden diskvatten beräknas uppgå till 400-1 000 m³/år vilket motsvarar ca 1 % av processvattnet.

Dagvatten

Från hårdgjorda ytor på fabriksområdet uppkommer dagvatten. Dagvatten är framförallt regnvatten och spolvatten från hårdgjorda ytor utomhus. Viss förorening av jord och grus som kommer via transporter och biltrafik förekommer. Dagvatten leds via den s.k. ”industriledningen” till Sölvesborgsviken. Den totala mängden dagvatten från hårdgjorda ytor beräknas översiktligt uppgå till ca 12 000 m³/år. Utöver detta leds ovan redovisat kylvatten till dagvattensystemet och även kommande kondensat och kylvatten från indunstningsanläggningen. Det finns en avstängningsventil på dagvattensystemet så det kan stängas av och spill omhändertas. Dagvatten från utlastningsplatsen för fruktsaft återförs till fruktsaftbassängen.

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014

1083-119

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Sölvesborgsviken

Vattenförekomsten Sölvesborgsviken har måttlig ekologisk status och god kemisk status (exklusive kvicksilver) på grund av övergödning. Vattenmyndigheten har bedömt att det finns skäl att fastställa miljö kvalitetsnormen till god ekologisk status med tidsfrist till 2021. Övergödning av vattenmiljön har fler effekter och det kommer att kräva flera åtgärdsinsatser under en längre tid innan vattenförekomsten uppnår god ekologisk status.

Bolaget är medlem i Blekinge Kustvatten- och Luftvårdsförbund. Tillförseln av kväve från renat kondensat under en omsättningsperiod på 14 dygn uppgår till ca 100 kg. Den totala mängden kväve i Sölvesborgsviken, d.v.s. ursprunglig plus tillförseln från kondensat, skulle bli ca 6 200 kg. Halten i viken med tillförseln skulle då uppgå till 0,69 mg/l d.v.s. halten skulle öka med 0,01 mg/l om man inte tar hänsyn till att det diffusa utsläppet från höstspridningen minskar. En sådan marginell skillnad skulle inte försämra statusen. Syrgasförhållandena i viken har bedömts vara hög och utsläppen av BOD₇ bedöms därför inte innebära någon negativ påverkan. Vattnet innehåller inte suspenderat material som kan innebära påverkan på biologiska kvalitetsfaktorer.

När det gäller den kemiska statusen bedöms inte utsläppet påverka kvalitetsfaktorerna eftersom utsläppet inte innehåller något av de prioriterade ämnena (bekämpningsmedel, industriella föroreningar som bromerad difenyleter), tungmetaller (kvicksilver) eller övriga angivna föroreningar (tributyltennföreningar).

Listerlandet

Grundvattenförekomsten Listerlandet har god kemisk och kvantitativ status. Tidigare grundvattenkontroller har inte visat på någon påverkan av fruktsaftspridning. Bedömningen är att bolagets hantering av vattenströmmar inte påverkar vattenförekomstens status negativt.

Bolagets försäljning av fruktsaft innebär att näringsämnen återförs till lantbruket på ett kontrollerat sätt och inte leds till avlopp eller recipient. Nya regler för spridning av fruktsaft innebär ökad spridning under växtsäsongen och minskad risk för näringsläckage. Det finns inga indikationer på betydande näringsläckage. Process- och tvättvattnet som vattnas ut på omgivande fält, företrädesvis på vall och betesmark, är en värdefull tillgång och bidrar positivt till vattenbalansen i området. Upprättande av avtal för att säkerställa nödvändiga arealer föregår alltid

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014

1083-119

beslut om utökad produktion. Resultatet på en näringsberäkning visar på en mycket väl balanserad näringstillförsel. Den årliga balansen visar på mindre tillförsel än bortförsel av kväve och fosfor men högre tillförsel än bortförsel av kalium. Ur miljösynpunkt är inte den höga kaliumtillförseln någon belastning. En begränsning på 50 mm/år enligt gällande villkor i syfte att minimera risken för näringsläckage bedöms vara tillräcklig.

Utsläpp till luft

Vindstatistik visar att den dominerande vindriktningen är västlig vind och de topografiska förhållandena i närområdet är relativt plana. Utsläppen till luft utgörs av stoft från produktionen samt utsläpp från förbränning i egna pannor och från transporter. Det utvunna proteinet kommer att torkas i en varmluftstork. Torken kommer att förses med spärfilter eller motsvarande. Utsläppet från bolagets transporter innebär inte en märkbart försämrad miljö för omgivningen, varken i ett lokalt eller regionalt perspektiv. Transporterna bidrar inte till risk för att miljö kvalitetsnormer överskrids eller miljöpåverkan som ger upphov till störningar i omgivningen.

Kväveoxid

För att hålla kväveoxidhalterna på lägsta nivå vid förbränning sker underhåll regelbundet. Kväveoxidutsläppen från anläggningen bedöms kunna minskas endast genom minskad energiförbrukning och minskade transporter. Den utökade verksamheten sker i huvudsak genom effektiviseringar, vilket innebär att den fasta energiförbrukningen ökar väsentligt mindre än proportionellt mot produktionen och att utsläppen per producerad enhet därmed minskar.

Koldioxid

Utökningen medför att utsläppet av koldioxid från användningen av gasol och att den tunga trafiken med anknytning till anläggningen ökar. Utsläppen av fossil koldioxid kan minska genom utbyte av bränsleslag. Bolaget har tidigare utrett övergång till alternativa bränslen, detta tillsammans med systematiskt arbete för att optimera energianvändningen.

Stoft

Stoft från anläggningen utgörs av små mängder av bl.a. stärkelse och fibrer. Uppkommet stoft är lätt nedbrytbart och innehåller inga skadliga ämnen. Utsläppen renas i cykloner före avledning ovan tak. Nuvarande rening fungerar väl med normalt sett låga utgående halter väl under 10 mg/Nm³. Stora delar av processen är en våtprocess. Efter att stärkelsen torkats hanteras den i ett slutet system vilket gör att stoft inte kommer ut via portar eller dylikt. Diffus damning

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014

1083-119

är mycket begränsad. Stoffmängderna beräknas vid nuvarande produktion uppgå till storleksordningen 0,02 – 0,04 kg/timme motsvarande 50 - 200 kg per år. Vid utökad produktion bedöms halterna inte öka, men utökad kapacitet och utökade driftstider innebär att mängderna ökar och beräknas maximalt öka proportionellt mot produktionen. Ökningen av stoftutsläppen bedöms inte innebära miljöpåverkan eller olägenheter av betydelse. Lokalt finns det inga problem med höga halter av t.ex. kväveoxider eller partiklar i luften. Om det blir aktuellt att introducera ny teknik eller ny utrustning kan enstaka nya stoftkällor tillkomma.

Genom att befintlig reningsutrustning ger låga utgående halter och att de mängderna är relativt begränsade bedöms det inte vara miljömässigt motiverat eller ekonomiskt rimligt att installera spärffilter för att minska utsläppen ytterligare. Vid utsläpp av skadliga partiklar finns det mer avancerad filterteknik som dock medför betydligt högre kostnader, storleksordningen 5 miljoner kronor per utsläppspunkt. Angivna halter ligger lågt i förhållande till de halter som anges i referensdokumentet för bästa teknik. När hus, bilar och andra ytor smutsas ner kan utsläppet skapa irritation för de personer som drabbas. Inandning av stora mängder partiklar kan orsaka skada på lungor och luftvägar hos människor. Utsläppet av partiklar från transporter (förbränning av bränsle) från anläggningen till närmaste genomfartsled (väg E 22) har beräknats översiktligt. Med dessa antaganden beräknas utsläppet av partiklar från transporterna (förbränning av bränsle) från anläggningen till närmaste genomfartsled uppgå till storleksordningen 30 kg/år vid fullt utnyttjat sökt tillstånd. Genom effektiv avskiljning från produktionens stoftutsläpp tillsammans med att stoftet är lättnedbrytbart görs bedömningen att det inte finns någon risk för störningar på grund av stoftutsläpp eller för någon miljöpåverkan av betydelse. Inga klagomål på utsläpp av stoft har rapporterats. Det finns ingen risk för hälsoskadliga koncentrationer i omgivningen eftersom partikelhalterna i utsläppspunkterna är lägre än gällande arbetshygieniska gränser. Utspädning sker snabbt efter utsläppet. Det finns inga indikationer på att partikelhalten i området ligger i närheten av fastställda miljö kvalitetsnormer.

Miljö kvalitetsnormen för utomhusluft

Kväveoxider, stoft och övriga miljö kvalitetsnormer för utomhusluft

Det finns inga mätningar av kväveoxider i närheten av anläggningen. Det finns inte heller några indikationer på att mängderna ligger i närheten av miljö kvalitetsnormen. Planerade förändringar medverkar inte till att miljö kvalitetsnormen överskrids. Det finns heller inga mätningar av stoft i

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014
1083-119

omgivningen och därför saknas numeriska jämförelsetal. Utsläppen av stoft från anläggningen är små och stofthalterna i omgivningen bedöms vara låga. Bedömningen är att det finns en betydande marginal till angivna miljö kvalitetsnormer.

Utsläppen av svaveldioxid, kolmonoxid, bly och bensen från den fortsatta verksamheten är relaterade till transporter. Mätunderlag saknas för numerisk jämförelse med miljö kvalitetsnormen för bly och kolmonoxid, men bolagets utsläpp är så begränsade att de inte på ett märkbart sätt bidrar till halter i omgivningen. Det finns ingen indikation på nivåer i närheten av miljö kvalitetsnormerna i anläggningens närhet.

Lukt

Vid lagring av fruktsaft i bassänger sker en jäsningsprocess som innebär att fruktsaften bildar mjölksyra eller smörsyra. Bildning av smörsyra sker bl.a. vid hög temperatur eller högt pH-värde i lagringsbassängen. Lukten kan uppfattas som störande men i de koncentrationer det här är fråga om, har den inga andra kända hälso- eller miljöeffekter av betydelse. Klagomål på lukt har framförts och i samrådsprocessen har det även framförts klagomål på lukt från spridning av tvättvatten. Ny utrustning har köpts in för att ersätta för att testa befintliga spridningen med vattenkanoner mot spridning med släpplangsteknik. Det finns ingen gräns för när luktfrekvensen kan bedömas vara acceptabel, den är bland annat beroende av vilken typ av ämne det är frågan om och dess hälsoskadlighet.

Vid en installation av en indunstningsanläggning för fruktsaft sker ingen smörsyrabildning, vilket innebär att denna lukt då upphör. Det ska dock noteras att viss svag lukt i begränsad omfattning kan förekomma från kondensat- hanteringen och proteinprocessen. Denna har helt annan karaktär, är av väsentligt mindre omfattning och bedöms inte uppfattas som störande på samma sätt. Lukt från tvättvattenhanteringen förändras inte.

Transporter

Transporter till företaget består i huvudsak av potatis. Från företaget transporteras i huvudsak fruktsaft. Dessutom förekommer transporter av kemikalier till verksamheten och transport av pulpa, fiber och avfall från verksamheten. Vid verksamheten överleds stärkelseprodukten i huvudsak direkt till den intilliggande modifieringsanläggningen med fasta transportledningar. Leverans av råvara sker både med lastbil och traktor. I takt med effektiviseringar i lantbruket ersätts en ökande andel traktortransporter med lastbilstransporter.

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014

1083-119

Övriga transporter till och från anläggningen sker både med lastbil och traktor. Normalt förekommer transporter till och från anläggningen på dagtid, men i undantagsfall förekommer transporter under kvällstid dock senast klockan 22.00. Transporter förekommer även mellan klockan 06.00-07.00. Interna transporter förekommer endast i mycket begränsad omfattning och utgörs bland annat av kemikalier i dunkar på pall, fat och cipaxbehållare. För de interna transporterna används el- och dieseltruck.

Bolaget har en inköps- och transportpolicy som bl.a. syftar till att minimera miljöpåverkan från transporter och inom ramen för koncernens miljöledningssystem finns också övergripande miljömål om optimering av transporter. Att ställa krav på alternativa bränslen för transporter till och från anläggningen bedöms inte vara möjligt i nuläget, bl.a. eftersom lokala lantbrukare levererar en betydande del potatis direkt till anläggningen. Bolaget undersöker däremot möjligheterna att ställa krav på utbildning i Ecodriving. Den ökande andelen lastbilskeppage som ersätter traktortransporter minskar antalet transporter något. Det saknas alternativ till vägtransporter till och från anläggningen. Det totala antalet transporter till och från anläggningen uppgår vid den nuvarande verksamheten till storleksordningen 45 stycken per dygn under kampanj. Vid fullt utnyttjat tillstånd beräknas antalet transporter till och från anläggningen uppgå till storleksordningen 75 stycken per dygn under kampanj. Av transporterna utgör intransport av råvara storleksordningen 50 procent. Vid en utökning av verksamheten enligt denna ansökan kommer antalet transporter av stärkelse till den intilliggande modifieringsanläggningen eventuellt samtidigt kunna minska med upp till ca 400 transporter per år då behovet av stärkelse kommer att kunna tillgodoses lokalt. Vid den nuvarande verksamheten uppskattas medeltransportavståndet för potatis uppgå till ca 20 km. Vid fullt utnyttjat tillstånd beräknas medeltransporten för potatis öka till ca 35 km. Medeltransportavståndet för fruktsaft beräknas öka från ca 20 km till ca 35 km.

Potatistransporter

Produktionen startar normalt i mitten eller slutet av augusti alternativt början av september. Totala antalet potatistransporter kommer att uppgå till ca 4 000 stycken per år för tillverkning av 32 000 ton stärkelse ur 160 000 ton potatis. I föreliggande ansökan har "worst case" redovisats d.v.s. ca 36 stycken potatistransporter per dygn men en mer realistisk siffra under en överskådlig framtid är ca 27 stycken potatistransporter per dygn under ca 148 dygn.

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014

1083-119

Fruktsaftstransporter

Under hösten är spridning av fruktsaft tillåten t.o.m. oktober månad. I beräkningarna har det förutsatts att transporter sker under ca 60 dygn. Under perioden från kampanjstart fram till 30 oktober beräknas antalet transporter för spridning av fruktsaft uppgå till ca 14 stycken per dygn. Till detta kommer ca tre transporter per dygn för lagring av fruktsaft vid Villandsfabriken i Bäckaskog. Totalt blir det ca 1 400 transporter av fruktsaft under hösten. Vid en eventuell installation av en indunstningsanläggning kommer fruktsafttransporterna under hösten att i stort sett upphöra. Under perioden 1 mars tom runt 30 april sker vårspridning av fruktsaft. Vid fullt utnyttjat sökt tillstånd kommer antalet fruktsaftstransporter uppgå till ca 30 stycken per dygn. Totalt blir det ca 1 900 transporter av fruktsaft på våren utan indunstning. Efter eventuell installation av indunstare så kommer under perioden 1 mars t.o.m. runt 30 april större delen av den producerade mängden fruktsaftkoncentrat säljas som gödningsmedel. Genomsnittligt antal transporter per dygn är beräknade till ca 4 st. Koncentratet ger möjlighet att förlänga spridningsperioden vilket skulle innebära att antalet transporter per dag blir färre än utan indunstare. Totalt antal transporter av fruktsaftkoncentrat skulle årligen uppgå till ca 230 stycken. Detta kan jämföras med antalet fruktsaftstransporter om 3 300 stycken då fruktsaften ej indunstras.

Antalet fibertransporter blir vid de olika kapacitetsnivåerna ca 1,5 -2,6 stycken per dygn d.v.s. totalt ca 290 transporter. Antalet transporter för verksamhets-specifikt avfall blir vid de olika kapacitetsnivåerna 1,1 till 1,8 stycken per dygn, totalt ca 200 transporter. Under övrig tid av året uppgår övriga antalet transporter till i genomsnitt 1 styck per vecka.

Buller

Buller härrör i huvudsak från fläktar och transporter. Mest buller förekommer under dagtid då större del av utrustningen är i drift samt huvuddelen av transportererna sker. Beräkningar visar att bullernivån från anläggningen, inklusive transporter inom området, uppgår till ca 50 dB(A) dagtid och ca 45 dB(A) kvälls- och nattetid. Förändringen i bullernivån är framförallt längre kampanj. Vid modernisering av anläggningen ersätts äldre utrustning med modernare som normalt innebär lägre bullernivåer. Ett antal bullerkällor kommer att tillkomma från fläktar i protein- och indunstningslinjen samt från torken. Åtgärder kommer att vidtas så att dessa källor ej negativt påverkar bullernivåerna i omgivningen. Buller från transporter kommer att minska eftersom antalet transporter av fruktsaft kraftigt kommer att minska. Att nå ner till 40 dB(A) bedöms i dagsläget inte vara tekniskt möjligt eller ekonomiskt rimligt, då det skulle krävas mycket

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014

1083-119

omfattande åtgärder, dels då en del av bullret utgörs av transporter, där åtgärder är tekniskt komplicerat, dels då närmaste bostäder är belägna nära anläggningen. Kostnaden för att klara ett gränsvärde på 40 dB(A) nattetid (där nattidsvärdet gäller kl. 22-06) beräknas till storleksordningen 200 000 kronor. Att sänka ett riktvärde till ett gränsvärde med 10 dB(A) innebär mycket kraftig skärpning av gällande bullernivåer. Enstaka klagomål på buller har förekommit. Orsaken har dels varit lossning av stärkelse, dels från en vibroumatare som vid låg nivå i en silo orsakade ett störande ljud. Åtgärder vidtogs och störningarna upphörde. Klagomål avseende buller från transporter har inte förekommit.

Kemikalier

Vid stärkelseproduktionen används ett fåtal kemikalier, bl.a. för hämning av bakterietillväxt i produktionen. Därutöver används skumdämpare, några typer av diskmedel och kalk. Utöver produktionskemikalierna används kemikalier i mindre mängder för underhåll av anläggningen. Inga produktionskemikalier är upptagna i Kemikalieinspektionens PRIO-databas. En del underhållskemikalier innehåller ämnen som finns med i databasen. Majoriteten av dessa produkter används i små mängder. Bolaget använder inga kemikalier innehållande ämnen som för närvarande är upptagna i REACHs kandidat- eller tillståndsförteckning.

Kalk förvaras i en silo i anslutning till tvättvattenreningen. Området runt lagringsplatsen är asfalterat och eventuellt spill samlas upp genom sopning. Vid regn, innan omhändertagande kan spill av släckt kalk finnas och då skulle avrinning kunna ske via dagvattenbrunn till diket och ledningsnätet som står i förbindelse med Sölvesborgsviken. För att undvika detta är en avstängningsventil monterad på dagvattenledningen. Det finns också brunnstätningar tillgängliga för de närliggande dagvattenbrunnarna. Natriumbisulfittlösning levereras med tankbil. Lösningen förvaras i tank som är placerad i anslutning till fabriksbyggnaden. Tanken är invallad och försedd med nivåmätning och överfyllnadsalarm. Dosering till processen sker via en fast installation. Natriumhypokloritlösning köps in i cipaxbehållare och lagras i ett låst och invallat kemikalieförråd på fabriksområdet. Cipaxbehållare som ska användas transporteras med truck till fabriken där den placeras i en invallning där också doseringsutrustningen är placerad. Skumdämpare och diskmedel levereras normalt i cipaxbehållare men även fat och dunkar förekommer. Behållarna förvaras i låst och invallat kemikalieförråd på fabriksområdet. Behållare som används förvaras i invallat område i fabriksbyggnaden så nära den aktuella doseringspunkten som möjligt. Doseringen görs via en fast installation.

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014

1083-119

Syra kommer att lagras i tank med invallning. För diskning kommer natriumhydroxid användas och det kommer preliminärt att hanteras i IBC-behållare som förvaras inom invallningar. Även indunstaren diskas återkommande med natriumhydroxid. Vid enstaka tillfällen per år sker diskning med syra. Även fosforsyra kan komma att användas som fosforkälla i filterbäddarna för rening av kondensat. Verkstads- och underhållskemikalier förvaras i särskilda kemikalie- och oljeförråd. Faten är placerade på uppsamlingskärl. Det finns inga golvavlopp i förrådet. Kemikalieanvändningens påverkan på miljön är begränsad. Bolagets användning av kemikalier bedöms inte strida mot miljömål och genom att den utvunna fruktsaften säljs för användning som ett naturligt gödselmedel och därmed återförs, minskar behovet av konstgödning som kan innebära tillförsel av kadmium i åkermark vilket är i linje med miljömålet. Samtliga aggregat använder HFC som köldmedium. Aggregaten kontrolleras återkommande av certifierat serviceföretag.

Avfall

Bolaget har under många år arbetat med källsortering av avfall. Avtal finns med avfallsentreprenör som tillsammans med bolaget upprättat en sorteringsmanual.

- Brännbart avfall förkrossas hos entreprenör och avyttras därefter till förbränning i värmeverk.
- Kontors- och wellpapper sorteras hos entreprenör innan transport till pappersbruk som returpapper.
- Skrot avyttras till smältverk för tillverkning av nytt material efter sortering hos extern entreprenör.
- Obehandlat trä flisas av entreprenör och avyttras därefter till värmeverk.
- Pp-armerad plast avyttras till granuleringsanläggning.
- Organiskt avfall avyttras till anläggning för biogasproduktion.

Som restprodukt vid stärkelseframställningen uppkommer jord, slamjord, sand, sten och skalrester. Detta används för närvarande bl.a. till landutfyllnad och återförs på så sätt till jordbruket. Jordfraktionen får endast läggas på mark godkänd av Jordbruksverket. Sten används t.ex. vid vägbyggen, detta tas omhand av extern entreprenör som avyttrar materialet. Den totala mängden farligt avfall uppskattas vid fullt utnyttjande av det sökta tillståndet uppgå till storleksordningen 3 000 kg/år. Farligt avfall omhändertas av transportörer och mottagare som har särskilt tillstånd för detta. Farligt avfall förvaras i ett låst s.k. miljöskåp. Containern är försedd med gallerdurk med underliggande uppsamlingskärl.

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014

1083-119

Energi

Den huvudsakliga energiförbrukningen åtgår till värme för torkning av stärkelse och fiber samt el till produktionsutrustningen och belysning. Bolagets energibehov för drift av stärkelse och fibertorkarna tillgodoses av två gasoleldade pannor med en effekt på 1,7 respektive 1,5 MW. Energiförbrukningen vid de egna pannorna kan uppgå till ca 12 800 MWh respektive drygt 1 000 ton gasol vid fullt utnyttjat tillstånd.

Förändring med installation av protein- och indunstningsanläggning innebär ett ökat energibehov, vilket kräver installation av utökad pannkapacitet. För detta installeras en ny panna, som inledningsvis ersätter fiberpannan och tillför den energi som behövs för våtdelen i proteinprocessen. På sikt väntas den också ersätta befintlig gasolpanna i stärkelsefabriken. Effekten kommer att vara preliminärt 9,9 MW. Inledningsvis kommer pannan att eldas med gasol, eftersom den undersökning av framtida alternativa bränslen som pågår, inte är klar. Pannan förbereds för att möjliggöra konvertering till andra bränslen. Proteintorken kommer att drivas av en separat mindre varmluftspanna (ca 1-1,5 MW) som i nuläget kommer att drivas med gasol. Även denna förbereds för konvertering till alternativa bränslen.

Värmeenergiförbrukningen uppgår till 3 600 kWh/ton protein.

Energiförbrukningen är proportionell mot produktionen och vid fullt utnyttjat sökt tillstånd beräknas förbrukningen uppgå till ca 7 200 MWh/år.

Elenergiförbrukningen vid proteinframställning uppgår till 360 kWh/ton protein vilket ger en förbrukning av ca 360 MWh/år vid utvinning av 1 000 ton protein och 720 MWh/år vid fullt utnyttjat sökt tillstånd. Elenergiförbrukningen vid framställningen av koncentrat uppgår till 150 kWh/ton koncentrat vilket ger ca 675 MWh/år vid utvinning av 45 000 ton koncentrat motsvarande 1 350

MWh/år vid fullt utnyttjat sökt tillstånd. Utgångspunkten är att energiförbrukningen ökar proportionellt mot produktionsökningen. Energiförbrukningen påverkas också av vilka tekniker som används. Bolaget arbetar sedan ett antal år med energieffektivisering inom ett certifierat energiledningssystem. Inom ramen för systemet har bolaget kartlagt energi-användningen och upprättat ett åtgärdsprogram som revideras kontinuerligt. Ett utbyte av befintliga pannor med en biobränslepanna skulle då kosta i storleksordningen 11 MSEK. Med det energibehov som finns konstaterades att det inte var ekonomiskt realistiskt. Vid en reinvestering kommer valet av bränsle att övervägas.

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014
1083-119

Gasol är en relativt ren energikälla, men bidrar till växthuseffekten genom att den är fossil. För uppvärmning av lokaler samt för uppvärmning av stärkelsen i modifieringsanläggningen har anläggningen anslutit sig till Sölvesborgs fjärrvärmenät. Gasolcisternen har volymen 60 m³ motsvarande 26 ton. Lagringsvolymen är inte av den omfattningen att verksamheten berörs av lagstiftningen om *åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor*.

Riskbedömning

I riskbedömningen har följande risker identifierats och värderats:

1. Utsläpp av kemiska produkter
2. Brand
3. Hantering av gasol
4. Utsläpp från processen
5. Transporter inom det egna fabriksområdet

De risker som bedöms kunna orsaka störst skada är utsläpp av större mängd kemikalier till dagvatten, en större brand inklusive olycka med gasol och större utsläpp av fruktsaft. Kemikaliehanteringen inom anläggningen utgörs bland annat av frätande ämnen. Hantering och lagring inom invallningar och liknande. Det finns rutiner, bl.a. att täcka dagvattenbrunnar i samband med hantering samt möjlighet att stänga dagvattenledningen vid ett eventuellt spill eller läckage som minimerar risken för avrinning via dagvattensystemet. Det finns inga andra gasolcisterner på fabriksområdet. Gasoltanken är placerad cirka 180 meter ifrån närmaste bostad, med fabriken belägen emellan. Den bostad som ligger närmast utan byggnad emellan ligger cirka 200 meter ifrån tanken. Riskerna vid brand är begränsade då inga giftiga eller explosiva ämnen förekommer i någon större omfattning. Därmed bedöms även risken för miljöpåverkan av släckvatten som liten.

Från produktionen är riskerna framförallt kopplade till haveri på lagringsbassängerna för fruktsaft. Fruktsaftens innehåll av syreförbrukande ämnen innebär en tillfällig påverkan och sannolikt en begränsad skada. Sannolikheten för ett haveri är begränsad p.g.a. robusta bassänger. Även lukt tas upp i riskbedömningen. Sannolikheten för lukt i omgivningen bedöms vara stor d.v.s. mer än en gång per år men konsekvenserna små. Sannolikheten för en fordonsolycka med farligt gods inom området där kemikalier kan rinna ut bedöms vara mycket små. Konsekvenserna vid en sådan olycka är framförallt

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014

1083-119

knuten till risk för personskador. Någon risk för hälsoskador på människor utanför anläggningen föreligger inte i något av de fall som granskats. Även riskerna för omfattande skador på den yttre miljön kan karaktäriseras som relativt små.

Yttranden

Länsstyrelsen Blekinge län har framfört bl.a. följande. Verksamhetens tillåtlighet avgörs lämpligast av miljöprövningsdelegationen. Det kan dock diskuteras om det är lämpligt med en utökning som medger produktion året om. Det medför en total ökad belastning med närhet till bostäder på både 50 meter och 200 meter från verksamheten och dessutom en ökad belastning på Sölvesborgsviken. Länsstyrelsen Blekinge anser att om utökning av verksamheten bifalls så ska det ställas krav på indunstare då en sådan minskar lukt, transporter och fruktsaftsspridning. Länsstyrelsen har dock inte tagit ställning till om Sölvesborgsviken klarar en ökad belastning av näringsämnen om fullt utökat tillstånd medges.

Gällande buller så anser Länsstyrelsen att ljudnivåerna ska sänkas i enlighet med *Naturvårdsverkets vägledning av industri- och annat verksamhetsbuller*. Då en utökning sker så sker en större påverkan på omgivningens bebyggelse vilket motiverar krav om lägre värden. Vidare föreslår Länsstyrelsen att det ska finnas ett gemensamt bullervillkor för stärkelsefabriken och derivatfabriken då det är den gemensamma bullerpåverkan som är den intressanta. Länsstyrelsen föreslår även att bolagets föreslagna villkor gällande stoft skärps genom att utsläppet av stoft begränsas till 15 mg/Nm³tg och om möjligt ännu lägre för att begränsa den totala mängden stoft som släpps ut.

Miljöförbundet Blekinge Väst har framfört bl.a. följande. Miljöförbundet Blekinge Väst tillstyrker att tillstånd meddelas i huvudsaklig enlighet med bolagets ansökan men ser gärna en viss omformulering av några av de villkor som bolaget har föreslagit. Miljöförbundet Blekinge Väst ser dessutom mycket positivt på att en protein- och indunstningsanläggning ska uppföras då denna bl.a. minskar risken för lukt och minimerar antalet transporter. Ett tillägg önskas på bolagets föreslagna villkor 5 med följande *"Kontroll ska minst ske så snart det sker någon förändring i verksamheten som kan medföra ökade ljudnivåer eller när tillsynsmyndigheten så kräver"*. Villkor 6 bör omformuleras till *"Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras och i övrigt hanteras på sätt så att spill och läckage inte kan förorena omgivningen. Förvaring ska ske på yta som är ogenomsläpplig för de aktuella ämnena, försedd med invallning eller annan konstruktion till skydd mot utsläpp samt i övrigt*

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014
1083-119

utformad så att regnvatten inte ansamlas. Uppsamlingsvolymen inom respektive förvaringsyta ska minst motsvara den största behållarens volym plus 10 % av övriga behållares volym. Cisterner ska vara försedda med överfyllnadsskydd och saneringsutrustning ska finnas lättillgängligt vid förvaringsplatsen. Förvaras cisterner där fordonstrafik sker ska dessa vara försedda med påkörningsskydd. Kemiska produkter och farligt avfall innehållande ämnen som kan reagera med varandra ska hanteras och förvaras åtskilt". Tillägg i villkor 10 med "Förslag till kontrollprogram ska lämnas in till tillsynsmyndigheten senast 6 månader efter det att tillståndsbeslutet tagits i anspråk". Inga synpunkter på övriga villkor, hantering av kondensat från industrianläggningen eller utsläpp av NO_x från gasoleldning.

Sölvesborgs Energi och Vatten AB har bl.a. framfört följande. Utsläpp av renat vatten efter föreslagna filterbäddar från stärkelsefabriken avses att ske via en dagvattenledning som även Sölvesborgs Energi och Vatten AB använder som bräddvattenledning. Ledningen bedöms ha en kapacitet på ca 40 l/s, beroende på pumpkapaciteten i pumpstationen. Föreslagen lösning med att renat kondensatvatten samt kylvatten endast släpps till dagvattenledningen då det inte regnar, genom utjämning inne på Lyckeby's anläggning, anses vara en förutsättning för att kunna utöka produktionen och därmed mängden renat kondensatvatten. Kostnader för drift- och underhåll av pumpstation och ledning kommer att regleras i avtal mellan Sölvesborgs Energi och Vatten AB och Lyckeby Starch AB.

Räddningstjänsten Västra Blekinge har framfört att de ej har någon erinran på att tillstånd ges.

Trafikverket har bl.a. framfört följande. Enligt ansökan planerar bolaget för en investering i en industrianläggning som skulle innebära en radikal minskning av antalet transporter vilket Trafikverket ser positivt på. Under förutsättning att transporterna till och från anläggningen koncentreras till vardagar och dagtid har Trafikverket inget att erinra ur miljösynpunkt.

Bolagets bemötanden av yttranden

Bolaget har anfört bl.a. följande. Bolaget vill förtydliga att såväl den nuvarande som den ansökta verksamheten innefattar transporter även under andra tider än vardagar och dagtid, vilket redovisas i ansökan. Huvuddelen av transporterna till och från anläggningen sker under vardagar dagtid, men det förekommer även transporter under andra tider. Dessa transporter är nödvändiga för såväl den befintliga som den utökade verksamheten. Det har inte framförts några klagomål

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014

1083-119

på nuvarande transporter eller synpunkter på de förändringar som planeras till följd av ansökan, varken av närboende eller av andra remissinstanser.

Sölvesborgs Energi och Vatten AB anser att föreslagen lösning med att renat kondensatvatten samt kylvatten endast släpps till dagvattenledningen då det inte regnar, genom utjämning inne på Lyckeby's anläggning är en förutsättning för att kunna öka produktionen och därmed mängden renat kondensatvatten. Det konstateras att kraven för att Sölvesborgs Energi och Vatten AB ska kunna acceptera förslaget är helt i linje med vad bolaget har åtagit sig. Bolaget har inga invändningar mot att frågor kring pumpstation och ledning regleras i ett avtal.

Bolaget konstaterar inledningsvis att länsstyrelsen inte har motsatt sig att tillstånd meddelas för utökad verksamhet. När det gäller synpunkterna kring tillåtligheten anser bolaget att MKBn har visat att utökningen av verksamheten inte innebär störningar av sådan betydelse att tillstånd inte kan medges, samt att man i tillräcklig omfattning har redovisat förutsättningarna kring lokaliseringen. Det konstateras också att det i samråds- eller remissförfarandet inte har framförts synpunkter från grannar på utökningen av verksamheten.

Indunstningsanläggningen är en stor investering som bygger på en utökning av produktionen i anläggningen enligt föreliggande ansökan. För att kunna genomföra investeringen krävs vidare att kondensatet kan hanteras. Bolaget bedömer, med grund i genomförda utredningar, att filterbäddar med avledning till Sölvesborgsviken är bästa sättet att hantera kondensatet. Liksom bolaget redovisat, har industrien flera miljöfördelar, inte minst att hanteringen av fruktsaft kan ske på ett bättre sätt, med minskat diffust näringsläckage, minskad risk för luktstörningar och betydligt färre transporter. Bolaget har i komplettering visat att de totala utsläppen till Sölvesborgsviken minskar med industrianläggningen. Detta innebär en lägre belastning av näringsämnen och bidrar positivt till statusen i Hanöbukten och Sölvesborgsviken. Det konstateras också att ingen annan remissinstans har framfört några invändningar mot industrianläggningen eller kondensathanteringen.

Länsstyrelsen framför att villkor kring buller bör skrivas som riktvärde samt begränsas till 40 dB(A) nattetid. Bakgrunden är de nya riktlinjerna för buller samt att en förlängd kampanj kommer att generera mer störningar till omkringliggande bebyggelse. Bolaget ser positivt på att länsstyrelsen föreslår att villkor ska gälla som riktvärden, samt tillämpningen av nya tidsintervallen för indelning av dygn. När det gäller bullernivåerna vidhåller bolaget den ståndpunkt som

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014
1083-119

redovisas i komplettering av ansökan maj 2015 (aktbilaga 11), d.v.s. att det inte är ekonomiskt rimligt eller miljömässigt motiverat med krav att sänka bullernivåerna med 10 dB(A) jämfört med kraven i det nuvarande tillståndet. Bolaget konstaterar att det inte förekommit några klagomål på buller vid normala driftsförhållanden under senare år och det har inte heller framförts några synpunkter på buller i samband med samrådsförfarande eller under remisstiden. Inte heller tillsynsmyndigheten har några synpunkter på den av bolaget föreslagna bullernivån. När det gäller ett gemensamt bullervillkor för stärkelsefabriken och derivatfabriken har bolaget redogjort för sin syn på detta i aktbilaga 11. Självfallet är det för boende i omgivningen den totala bullernivån som är det mest intressanta. De båda verksamheterna omfattas dock av två skilda tillstånd och att reglera buller från två verksamheter tillsammans bedöms vara olämpligt ur juridisk synpunkt. Vid anläggningen finns en tydlig avgränsning mellan vilka bullerkällor som tillhör respektive verksamhet. Eftersom kontroll av buller numera i första hand sker genom källmätning med tillhörande beräkningar är det enkelt att kontrollera de olika verksamheternas bidrag till bullernivån i förhållande till respektive anläggning. Sammanfattningsvis vidhåller bolaget sina tidigare ställningstaganden avseende såväl bullernivå som gemensamt villkor, med motiveringen som framgår av aktbilaga 11.

När det gäller länsstyrelsens yttrande beträffande villkor kring NO_x från pannor förefaller det som att det skett en missuppfattning. Pannorna eldas med gasol, vilket innebär att det i princip inte förekommer några stoftutsläpp. Bolaget anser beträffande NO_x att det inte krävs ett särskilt villkor, eftersom kommande bestämmelser väntas bli bindande. Bolaget är dock berett att acceptera ett villkor som överensstämmer med lydelsen i direktivet i sin nuvarande utformning, d.v.s. 250 mg/Nm³ i befintliga pannor respektive 200 mg/Nm³ för nya pannor. Bolaget vidhåller sin inställning gällande villkor för NO_x. Skrivningen kring 20 mg/Nm³ i länsstyrelsens yttrande uppfattas som ett missförstånd alternativt skrivfel. I sitt yttrande föreslår länsstyrelsen att villkor 4 skärps och att stofthalten inte får överstiga 15 mg/Nm³, om möjligt ännu lägre. Bolaget vill förtydliga att villkorsförslag 4 syftar på processluft från produktionen och inte avser någon förbränningsanläggning. När det gäller stoft i processluft vidhåller bolaget sitt villkorsförslag samt de synpunkter som framförs i komplettering (aktbilaga 11). Bolaget konstaterar att Miljöförbundet Blekinge Väst/Miljöförvaltningen anser att tillståndsansökan med föreslagna villkor och åtagande kan tillstyrkas i huvudsaklig enlighet med bolagets ansökan. Bolaget ser positivt på yttrandet och har inga invändningar mot de förslag till tillägg eller förändringar av villkor som Miljöförbundet framför. Bolaget konstaterar vidare att tillsynsmyndigheten inte

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014

1083-119

har några synpunkter angående hanteringen av kondensat från industriansläggningen eller på utsläppen av NO_x från gasoleldningen.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen utgör ett tillräckligt underlag för att göra en samlad bedömning av den planerade verksamhetens inverkan på miljön, människors hälsa och hushållningen med naturresurser. Bolaget har inte föreslagit någon alternativ lokalisering av verksamheten med hänvisning till att det bl.a. inte är ekonomiskt rimligt att bygga upp en helt ny anläggning på annan plats, närheten till intilliggande modifieringsanläggning där en stor del av stärkelseavsättningen sker samt med anledning av potatissjukdomen "Krafta" i området. Miljöprövningsdelegationen godtar att bolaget mot denna bakgrund inte redovisat några alternativa lokaliseringar. Miljöprövningsdelegationen anser därför att miljökonsekvensbeskrivningen kan godkännas enligt 6 kap. 9 § miljöbalken.

Tillåtlighet

Lokalisering och planfrågor

Enligt 2 kap. 6 § miljöbalken ska det för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön, i den utsträckning det inte kan anses orimligt enligt 2 kap. 7 § samma balk. Den huvudsakliga miljöpåverkan från verksamheten utgörs av utsläpp till vatten, utsläpp av stoft och kväveoxider, lukt, buller och transporter.

Av 2 kap. 6 § miljöbalken framgår också att vid tillståndsprövning enligt 9 kap. ska bestämmelserna i 3 och 4 kap. tillämpas om verksamheten medför ändrad användning av mark- eller vattenområden. Ett tillstånd får vidare enligt 2 kap. 6 § miljöbalken inte ges i strid med en detaljplan enligt plan- och bygglagen.

Verksamheten kommer att ta ny mark i anspråk och innebär således en ändrad markanvändning, varför 3 och 4 kap. miljöbalken ska tillämpas vid denna prövning. Verksamheten innebär inte risk för påtaglig skada på något riksintresse för naturvård eller annat ändamål. Det finns inga områden som är skyddade enligt Natura 2000 i närheten däremot så är Sölvesborgsviken ett Natura 2000 område (fågeldirektivet). Lokaliseringen av bolagets verksamhet till denna fastighet

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014

1083-119

strider enligt miljöprövningsdelegationens uppfattning inte mot bestämmelserna i 3 kap. och 4 kap. miljöbalken om hushållning med mark och vatten.

Den verksamhet som avses i tillståndet strider inte mot gällande detaljplan för området dit verksamheten delvis ska lokaliseras. Enligt översiktsplanen framgår att det inte planeras för någon förändrad markanvändning eller föreligger några konflikter avseende markanvändningen i området. Miljöprövningsdelegationen anser att om verksamheten bedrivs enligt bolagets åtaganden och i enlighet med de villkor som föreskrivs nedan kan verksamheten tillåtas på den föreslagna platsen.

Miljökvalitetsnormer

Av 2 kap. 7 § tredje stycket miljöbalken framgår att vid provning av bl.a. tillåtlighet och tillstånd för en verksamhet eller åtgärd som ger en ökad förorening eller störning och kan antas på ett inte obetydligt sätt bidra till att en miljökvalitetsnorm som avses i 5 kap. 2 § första stycket 1 (gränsvärdesnorm) inte följs, får verksamheten eller åtgärden vid avvägningen enligt första och andra styckena tillåtas om den

1. är förenlig med ett åtgärdsprogram som har fastställts för att följa normen,
2. förenas med villkor om att vidta eller bekosta kompensande åtgärder som ökar möjligheterna att följa normen i en utsträckning som inte är obetydlig, eller
3. trots att den försvårar möjligheterna att följa miljökvalitetsnormen på kort sikt eller i ett litet geografiskt område, kan antas ge väsentligt ökade förutsättningar att följa normen på längre sikt eller i ett större geografiskt område.

Recipient för bolagets utsläpp till vatten är vattenförekomsten Sölvesborgsviken dit dagvatten leds och, efter att en indunstningsanläggning har installerats, även kondensat och kylvatten från indunstningen samt dess diskvatten. Utsläpp sker även till grundvattenförekomsten Listerlandet dit process- och tvättvatten tillförs vid spridning samt i nuläget även fruktsaft. Vattenförekomsten Sölvesborgsviken har måttlig ekologisk status och god kemisk status (exklusive kvicksilver) på grund av övergödning. Vattenmyndigheten har bedömt att det finns skäl att fastställa miljökvalitetsnormen till god ekologisk status med tidsfrist till 2021. Övergödning av vattenmiljön har fler effekter och det kommer att kräva flera åtgärdsinsatser under en längre tid innan vattenförekomsten uppnår god ekologisk status. Grundvattenförekomsten Listerlandet har god kemisk och kvantitativ status. Tidigare grundvattenkontroller har inte visat på någon

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014

1083-119

påverkan av fruktsaftspridning. Bedömningen är att bolagets hantering av vattenströmmar inte påverkar vattenförekomstens status negativt.

Miljöprövningsdelegationen bedömer utifrån det bolaget redovisat och om villkoren nedan följs att utsläppet till vatten inte försämrar möjligheterna att uppnå miljö kvalitetsnormen. Vid en sammantagen bedömning anser miljöprövningsdelegationen att lydelsen i 2 kap. 7 § tredje stycket miljöbalken inte hindrar att tillstånd meddelas och att den sökta verksamheten kan tillåtas.

Motivering av villkor

Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska enligt försiktighetsprincipen i 2 kap. 3 § miljöbalken utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön, under förutsättning att det inte kan anses orimligt att uppfylla dem enligt 2 kap. 7 § första stycket samma balk. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Trots rimlighetsavvägningen i första stycket ska de krav ställas som behövs för att följa en miljö kvalitetsnorm som avses i 5 kap. 2 § första stycket 1 (gränsvärdesnorm) miljöbalken. Om det finns ett åtgärdsprogram som har fastställts för att följa normen, ska det vara vägledande för bedömningen av behovet.

Hushållning och kretslopp

Kretsloppsprincipen i 2 kap. 5 § miljöbalken innebär att bolaget ska hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna till återanvändning och återvinning, under förutsättning att det inte kan anses orimligt enligt 2 kap. 7 § samma balk. Bolaget har yrkat på ett villkor om att de ska bedriva verksamheten på ett energieffektivt sätt och beakta möjligheten till energibesparingar etc. Miljöprövningsdelegationen anser att detta redan är reglerat genom hushållningsbestämmelserna i miljöbalken varför ett särskilt villkor om detta inte behöver föreskrivas.

Utsläpp till luft

Villkor 2: Villkoret är i huvudsak enligt bolagets förslag. Miljöprövningsdelegationen anser dock att även hur kontrollen ska ske ska föreskrivas i villkor.

Villkor 3: Villkoret är delvis enligt bolagets förslag. Miljöprövningsdelegationen anser dock att det ska preciseras närmare vilka moment som bedöms vara mest luktstörande för omgivningen och att åtgärderna ska riktas särskilt mot dessa.

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014

1083-119

Villkor 4: Villkoret är i huvudsak enligt bolagets förslag. Miljöprövningsdelegationen anser att även kontrollen ska föreskrivas i villkor.

Ljud och transporter

Villkor 5: Länsstyrelsen Blekinge föreslår att det ska finnas ett gemensamt villkor gällande ljud från aktuell verksamhet och den intilliggande modifieringsanläggningen. Bolaget har dock inte velat ha ett sådant villkor så miljöprövningsdelegationen bedömer att en sådan lösning inte är genomförbar. Bolaget har yrkat på begränsningsvärden för ljud nattetid på 45 dB(A). Miljöprövningsdelegationen anser dock att begränsningsvärden för ljud nattetid ska föreskrivas enligt nyare praxis. Bolaget har i kompletteringar redogjort för att det krävs åtgärder på 200 000 kronor för att kunna sänka nattetidsvärdet till 40 dB(A) men att detta inte är ekonomiskt rimligt. Miljöprövningsdelegationen bedömer dock att sådana åtgärder både anses miljö- och hälsomässigt samt ekonomiskt rimliga vid tillåten produktionsökning med tanke på den samlade ljudbilden från aktuell verksamhet och intilliggande modifieringsanläggning. Miljöprövningsdelegationen anser att ett år efter att beslutet tagits i anspråk är en rimlig tid för att utföra dessa åtgärder för att innehålla begränsningsvärdena nattetid. Bolaget har föreslagit att dagtidsvärdena ska påbörjas kl. 06.00, Miljöprövningsdelegationen anser att med tanke på att modifieringsanläggningens ljudpåverkan tillsammans med den nu tillståndsprövade verksamhetens utökning ger en högre ljudbelastning på omgivningen så är det skäligt att dagtidsvärdena börjar gälla kl. 07.00. Eftersom numer även buller från trafiken inom verksamheten betraktas som industribuller så ska det ingå och regleras i villkoret.

Villkor 6: Det är viktigt att störningarna från verksamheten inte ökar ytterligare jämfört med dagens situation utan de ska helst minska. Trafikverket har bl.a. påtalat att transportererna enkom bör förläggas till dagtid. Miljöprövningsdelegationen anser efter vad som framförts i ärendet och med anledning av verksamhetens lokalisering i närheten av bebyggelse att det är rimligt att reglera verksamhetens in- och uttransporter på så sätt att de i största möjliga mån ska förläggas måndag till fredag under dagtid kl. 07.00-18.00. Dessutom ska bolaget ständigt arbeta för att minska transportererna under övrig tid och transporter som förekommer under övrig tid ska redovisas i den årliga miljörapporten.

Utsläpp till vatten

Villkor 7: Bolaget har föreslagit att utsläppshalter från filterbädden ska gälla under en provotid. Miljöprövningsdelegationen anser dock att utsläppen av kväve och fosfor till Sölvesborgsviken är avgörande för tillåtligheten av verksamhetens utökning och därför ska dessa utsläpp inte sättas på en provotid. Gällande BOD₇ så kan denna parameter sättas på provotid, se vidare under rubriken uppskjutna

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014

1083-119

frågor. De halter som föreskrivs i villkoret är de halter som bolaget har beräknat att reningen i filterbädden minst ska kunna uppnå till. Miljöprövningsdelegationen anser att det i bolagets redogörelse framgår att dessa halter och utsläppsmängder inte ger någon negativ påverkan på miljökvalitetsnormerna i recipienten men förutsätter att filterbädden ska skötas och optimeras så att utsläppen blir så låga som möjligt. Det föreskrivs även hur uppföljningen av villkoret ska ske.

Villkor 8: För att kunna förvissa sig om att verksamheten ska fungera och att lagringsvolymerna är tillräckliga för olika vatten på verksamhetsområdet så behöver bolaget ha tillförsäkrat sig att bevattningsarealer som behövs finns till förfogande för processvatten och tvättvatten. Till processvattnet tillsätts även diskvatten och kondensat från kondensorn vari även dessa vatten omfattas av villkoret.

Villkor 9: Hushållning med växtnäringssämnen bidrar till att minska växtnäring förlusten och därmed påverkan på miljön. Spridning av gödselmedel, (fruktsaft, koncentrerad fruktsaft etc.) processvatten (även kondensat anses vara processvatten) och tvättvatten ska ske efter en upprättad gödslingsplan baserat på en löpande femårsperiod, aktuell markkarta och grödans eller växternas behov, som definierad i Jordbruksverkets riktlinjer för gödsling och kalkning, samt det näringsfattiga processvattnet innehåll av växtnäring. Speciellt viktigt är detta eftersom stora delar av spridningsarealen ligger på jordar med till största delen fosforklass 5 och 4B. På sådana jordar finns inget behov att förrådsgödsla fosfor. För en verksamhet i den storleksklass det här är fråga om får det anses som skäligt att markkartering görs minst en gång vart tionde år.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att processvattnet och tvättvattnet ska omfattas av motsvarande krav som Jordbruksverkets regler då det innehåller ej obetydliga mängder näringsämnen, framförallt fosfor, och därmed ska villkor fastställas gällande bevattning som ska motsvara näringsupptaget för den växlighet eller de grödorna där vattnet sprids.

Villkor 10: Då process- och tvättvatten innehåller näringsämnen och andra föroreningar kan det ha en negativ påverkan på yt- och grundvatten om det släpps ut i omgivningen vid olämplig tidpunkt och bidra till bl.a. övergödning. Därför ska sådant vatten spridas på åkermark under perioder då biologisk aktivitet finns i marken och får inte spridas på vattenmättad, översvämmad, snötäckt eller frusen mark. Tidpunkt för spridning av fruktsaft och fruktsaftkoncentrat är reglerat enligt Jordbruksverkets regler där dessa omfattas av kraven för spridning av andra organiska gödselmedel än stallgödsel.

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014

1083-119

Villkor 11: För att minska risken för ytavrinning och tillhörande näringsläckage ska även ständigt bevuxna skyddszoner finnas kring alla vattenområden. Vegetation och marken i skyddszoner filtrerar och renar vatten från jordbruksmark. Partiklar fångas upp och växter tar upp näringsämnen innan de når vattendraget. Olika vatten kräver olika breda skyddszoner beroende på exempelvis markens lutning, marktyp och storlek på vattendrag. Miljöprövningsdelegationen bedömer att skyddszonerna behöver vara minst sex meter breda. Sökanden får ett år på sig att anlägga dessa skyddszoner eftersom det inte alltid är möjligt under pågående växtodlingssäsong. Villkoret gäller för de marker som bolaget nyttjar för spridning av fruktsaft och fruktsaftkoncentrat samt bevattnar med processvatten och tvättvatten.

Villkor 12: För att hushålla med växtnäringsämnen och minska risken för övergödning är det lämpligt att innehållet av växtnäring i gödselmedel, processvatten och tvättvatten undersöks eller beräknas. Eftersom en del av det vatten och gödselmedel som uppstår i verksamheten även kommer att spridas av andra verksamhetutövare är det viktigt att resultaten förmedlas till dessa mottagare. Det ger förutsättningar för att optimera tillförsel av växtnäring till aktuella grödor och minskar risken för läckage till vattendrag och grundvatten på de marker som tar emot detta. Av denna anledning är det även viktigt att kunna följa upp var spridningen skett, vilka mängder och till vilken typ av gröda.

Villkor 13: Det är verksamhetsutövarens ansvar att tillse att tillräckligt skyddsavstånd erhålls vid spridning av gödselmedel i närheten av vattentäkter så att dessa inte förorenas. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det utöver vad som gäller i föreskrifterna är lämpligt att föreskriva ett skyddsavstånd till vattentäkter på 100 meter, vilket överensstämmer med den reglering som finns i nuvarande tillstånd för verksamheten. För att säkerställa att spridning av gödselmedel nära vattendrag inte orsakar förorening av vattendraget ska även här skyddsavstånd tillämpas. Miljöprövningsdelegationen anser att ett skyddsavstånd ska sättas till 20 meter. Om exakt spridningsteknik används, så som vid släpplangsspridning, så bör risken för förorening av vattendraget minska och skyddsavståndet bli kortare. Däremot får spridning aldrig ske närmre än sex meter vilket även överensstämmer med villkorad bevuxen skyddszon.

Kemikalier och avfall

Villkor 14 och 15: Villkoren är i huvudsak i enlighet med bolagets och Miljöförbundets förslag.

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014
1083-119

Kontroll

Villkor 16: Villkoret är i huvudsak enligt bolagets förslag. Miljöprövningsdelegationen anser att en uppdatering ska ske inom sex månader efter det att beslutet har tagits i anspråk så att kontrollen motsvarar gällande villkor.

Övrigt

Villkor 17: Effekterna av ett utsläpp och vid brand på anläggningen utgör en risk för skada på miljön och olägenhet för människors hälsa. Miljöprövningsdelegationen anser att åtgärder för att förebygga incidenter och begränsa effekterna av en uppkommen incident, miljöolycka eller brand samt lösningar för omhändertagande av släckvatten ska framgå av dokumenterade rutiner som utarbetas i samverkan med tillsynsmyndigheten och den kommunala räddningstjänsten. Därför ska en riskminskningsplan finnas. Det är motiverat att planen innehåller en analys över vilka risker som kan leda till miljöolycka och beskriva vilka rutiner och vilken anpassad utrustning som finns för hantering av de identifierade riskerna och att planen revideras regelbundet.

Villkor 18: Villkoret är delvis enligt bolagets förslag. För att säkerställa att området återställs i tillräcklig omfattning vid en eventuell nedläggning av verksamheten behöver bolaget i god tid före en sådan nedläggning lämna in en plan för avveckling till tillsynsmyndigheten. Avsikten med planen är bland annat att gör det möjligt att identifiera och utföra nödvändiga åtgärder för att undvika föroreningsrisker och återställa platsen till ett ur miljösynpunkt tillfredsställande skick. Avvecklingsplanen kan till exempel innefatta en plan för eventuell sanering av området.

Delegationer

Det finns många moment inom verksamheten som kan ge upphov till störande lukt bl.a. hantering av fruktsaft, tvättvatten och kondensat från kondensor. Verksamhetsutövaren har beskrivit en rad försiktighetsmått som gör att lukt normalt inte ska uppkomma. Om ytterligare villkor behövs beträffande åtgärder mot lukt, t.ex. spridningsavstånd till bebyggelse, så överläts det lämpligast till tillsynsmyndigheten att fastställa.

Miljöprövningsdelegationen anser att ytterligare villkor gällande kontroll av verksamheten beträffande mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod lämpligen fastställs av tillsynsmyndigheten då förslag på kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten enligt villkor 16.

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014
1083-119

Uppskjutna frågor

Bolaget har själv yrkat på provotid gällande fosfor, kväve och BOD₇. Miljöprövningsdelegationen anser att utsläppshalter på kväve och fosfor ska fastställas som slutliga villkor men att halten BOD₇ ska utredas under en provotid. Villkoret är i huvudsak enligt bolagets förslag. Miljöprövningsdelegationen anser även att hur villkoret ska följas upp ska föreskrivas i villkoret. Under provotiden ska driften av filterbädden optimeras genom att bl.a. göra en undersökning om vilka grödor i processen som ger olika föroreningshalter, hur länge kondensatet ska lagras, belastning av filterbädden etc. för att uppnå ett reningsresultat motsvarande ett utsläpp efter filterbädden på 10-20 mg/l BOD₇.

Verkställighetsförordnande

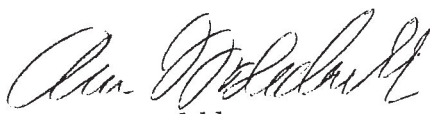
Bolaget har yrkat på att tillståndet får tas i anspråk även om tillståndsbeslutet inte har vunnit laga kraft. Enligt praxis ska man vara restriktiv med att medge verkställighet och endast medge det i sådana fall då det inte finns några motstående intressen och det verkligen är motiverat. Vad bolaget har anfört om verkställighetsförordnande för att ta tillståndet i anspråk är enligt miljöprövningsdelegationen inte skäl nog för att verkställighet ska medges. Förutsättningar föreligger inte för verkställighet i detta ärende.

Sammanfattning

Miljöprövningsdelegationen konstaterar sammanfattningsvis att under förutsättning att verksamheten bedrivs enligt villkoren i detta beslut och de åtgärder som redovisas i övrigt i ansökan vidtas kan verksamheten bedrivas utan att olägenhet av väsentlig betydelse uppstår. Den planerade verksamheten bedöms inte strida mot nationella och regionala miljömål.

Miljöprövningsdelegationen finner att hinder inte heller föreligger enligt miljöbalkens hänsyns- och tillåtighetsregler mot att bevilja bolaget sökt tillstånd.

Beslut i ärendet har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Skåne. I beslutet har deltagit Ann Westerdahl, ordförande och Viktor Forsell, miljösekreterare. Föredragande i ärendet har varit Frida Vilhelmsson Skandevall, Länsstyrelsens miljöavdelning.

Ann Westerdahl

Viktor Forsell

2016-03-31

Dnr 551-27259-2014
1083-119

Bilaga:

Beslut om kungörelsedelgivning och hur man överklagar

Kopia till:

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se
Havs- och Vattenmyndigheten, Box 11 930, 404 39 GÖTEBORG
Jordbruksverket, 551 82 JÖNKÖPING
Sölveborgs kommun, 294 80 SÖLVESBORG
Länsstyrelsen Blekinge län, 371 86 KARLSKRONA
Miljöförbundet Blekinge Väst, 294 80 SÖLVESBORG
Trafikverket, Ärendemottagningen, Box 810, 781 28 BORLÄNGE
Sölveborgs Energi och Vatten AB, 294 80 SÖLVESBORG
Räddningstjänsten Västra Blekinge, Rörvägen 2, 374 32 KARLSHAMN
Svenska Kyrkan, Mjällby församling, Kyrkvägen 4, 294 71 SÖLVESBORG
Blekinge Kustvatten- och luftvårdsförbund, c/o Karlshamns Kraft AB, Box 65,
274 21 KARLSHAMN

Aktförvararen

Miljöprövningsdelegationen (AW, VF)

Miljöavdelningen (FS, DB)

Akten

BESLUT OM KUNGÖRELSEDELGIVNING

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Skåne förordnar med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom tio dagar härfter införas i **Post- och Inrikes Tidningar** och i tidningarna **Blekinge Läns Tidning och Sydöstran**

Beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsens enhet för lednings- och ärendestöd, Kungsgatan 13, Malmö, varjämte det översänds till aktförvararen **Medborgarkontoret, Sölvesborgs kommun, 294 80 SÖLVESBORG**

Ett exemplar av kungörelsen ska översändas till **Sölvesborgs kommun** till Naturvårdsverket till Havs- och vattenmyndigheten och till ovannämnda aktförvarare för att vara tillgängligt för sakägarna.

Delgivning anses ha skett när två veckor har förflutit från beslutet om kungörelsedelgivning, om kungörande och övriga föreskrivna åtgärder har skett i rätt tid.

HUR MAN ÖVERKLAGAR HOS MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN
Om Ni vill överklaga beslutet ska Ni skriva till Växjö Tingsrätt, Mark- och miljödomstolen. **Överklagandet ska dock skickas till Länsstyrelsen Skåne, 205 15 MALMÖ.**

Av överklagandet ska framgå vilket beslut Ni överklagar (ange diarienummer) och hur Ni vill att beslutet ska ändras. Ni bör också tala om varför Ni anser att beslutet ska ändras.

Skrivelsen ska undertecknas. Uppge även adress och telefonnummer. Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er uppfattning så bör Ni skicka med detta.

Länsstyrelsen måste ha fått Ert överklagande senast den **6 maj 2016** annars kan överklagandet inte tas upp till prövning.

Behöver Ni veta mer om hur Ni ska göra kan Ni kontakta Länsstyrelsen, tel 010-224 10 00 (växel).

2016-04-01

Aktbilaga: 30
Diariennr 551-27259-2014
Dossienr 1083-119

Sänds till Timecut AB via e-post annons@timecut.se och till webbredaktör

Kungörelse Miljöskydd beslut

Publiceras i

X	Blekinge Läns Tidning/Sölvesborgs Tidningen/Karlshamns Allehanda
	Helsingborgs Dagblad med Nordvästra Skånes Tidningar/Landskrona Posten
	Kristianstadsbladet
	Norra Skåne
X	Post och Inrikes Tidningar
	Skånska Dagbladet
	Sydsvenskan
X	Sydöstran
	Trelleborgs Allehanda
	Ystads Allehanda

Annonsen ska införas 2016-04-08

MILJÖSKYDD

Genom beslut den 31 mars 2016 har Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Skåne meddelat **Lyckeby Starch AB** tillstånd enligt miljöbalken till fortsatt och utökad verksamhet omfattande tillverkning av 32 000 ton stärkelse och därav möjliga mängder biprodukter vid förädling av de uppkomna sidoströmmarna vid Listers Stärkelsefabrik på fastigheterna Mjällby 2:9, 2:25, 2:3, 5:12, 5:4, 6:35 och del av 5:17 i Sölvesborgs kommun. Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen i ärendet.

Beslutet kan överklagas till Växjö Tingsrätt, Mark- och miljödomstolen, men överklagandet ska lämnas in till Länsstyrelsen, Miljöavdelningen, 205 15 Malmö senast den 6 maj 2016.

Handlingarna i ärendet finns tillgängliga vid Länsstyrelsens miljöavdelning, Kungsgatan 13, Malmö samt hos aktförvararen i kommunen.

Handläggare Frida Vilhelmsson Skandevall	Telefonnummer 010-224 16 32	Enhet Miljöprövningsenheten
Organisationsnummer 556083-5497		
Referens hos sökanden [REDACTED]		
Faktureringsadress till sökanden Lyckeby Starch AB Debergavägen 60-20 291 91 KRISTIANSTAD		Information till sökanden Kostnaden för kungörelsen kommer att faktureras av Timecut AB

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL SOM HAR ÖVERKLAGATS TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för domen samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.